REGD. NO. M. 3152

31-7-53 శుక్రవారం

ESTD: 1930
జమీన్‌రైతు
THE ZAMIN RYOT. NELLORE.
2 అణాలు

సంపుటి 25	మేనేజింగ్ ఎడిటర్: నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు సంపాదకుడు: నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి	సంచిక 31

తాత్కాలిక ఆంధ్ర మంత్రివర్గం
శ్రీ సంజీవరెడ్డి, విశ్వనాదం, లచ్చన్నగారలతో?

అక్టోబరువరకు ఆంధ్రరాష్ట్ర వ్యవహారాలుచూచుటకు నియమింపబడ్డ ప్రత్యేకాధికారి త్రివేదికి సలహాదార్లుగా ముగ్గురితో ఒక 'షాడో' మంత్రివర్గం ఏర్పడుతుందట. అందులో శ్రీ నీలంసంజీవరెడ్డి, తెన్నేటివిశ్వనాథం, గౌతులచ్చన్న గార్లువుండగలరట. అక్టోబరునుండి ఏర్పడే మంత్రివర్గంలోగూడా వీరుండగలరట. ఈసందర్భంలోనే ఏమో, సంజీవరెడ్డిగారితోపాటు, ప్రకాశంపంతులు విశ్వనాథంగారలుగూడ తమనాయకులతో సంప్రతించుటకు ఢిల్లీవెళ్లారు.

ఎవ్వరికీపట్టనిదికాబట్టే కర్నూలువీగిపోయిందా?
కర్నూలు నిర్ణయానికి పాల్పడ్డవారే, వీగిపోవుటకు కారకులయ్యారు!

గతవారం మేము ఊహించినట్లే జరిగింది. అటు కర్నూలు, ఇటు తిరుపతిగాకుండా, మరొకపట్టణాన్నే ఆంధ్రశాసన సభ్యులు వరించారు. వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు సూచించిన గుంటూరు – విజయవాడ సవరణకే ఆంధ్రసభ్యులలో అధికసంఖ్యాకులు తమ ఆమోదాన్ని తెలియజేశారు.

శాసనసభలో ఒక ఓటు తేడాతో ఆ సవరణ వీగిపోయిందని స్పీకరు ప్రకటించవచ్చు. బిల్లులో కర్నూలుబదులు విజయవాడ – గుంటూరు అని సూచింపబడక పోవచ్చు. కాని ఆ సవరణ సమయంలో అనుసరించిన విధానాన్నిబట్టి, అది అంగీకరింపబడిందనే చెప్పవలసి వుంటుంది. ఇంతలోపుగా అమాన్యం చేయబడకపోయినా, పార్లమెంటులో అయినా ఆంధ్రసభ్యులు యీ ప్రస్తావన తీసుకొనివచ్చి దాని సవరణకు ప్రయత్నించగలరు.

★

కర్నూలు నిర్ణయం జరుగుటకు ఎవరు సహాయభూతులయ్యారో, మొన్న దాని ఓటమికిగూడా వారే కారకులయ్యారు. కర్నూలు నిర్ణయం శ్రీ నిశ్చయబడుటకు చాలవరకు లోక్ పార్టీవారే బాధ్యులు. కొందరు కాంగ్రెస్ సభ్యులు దానికి దోహదమిచ్చారు.

★

అసలు యీ కర్నూలు నిర్ణయము చేసినప్పుడు పూర్వకంగా జరిగింది కాదని మొన్నటి ఓటింగు రుజువు చేసింది. కట్టింపులు, పార్టీనిర్బంధాలవల్ల కర్నూలుకు ఓటు చేశారేగాని, ఆ సూచన ఎవ్వరికీ అంగీకారం కాదని తేలింది.

దీనికి కారణం, ఆ నిర్ణయానికి ముందు ఏ పార్టీగాని ఆ విషయమై చర్చించుటకు తగిన అవకాశం లేకపోవడమే. అటు కాంగ్రెస్ పార్టీలోగాని, యిటు లోక్ పార్టీలోగాని ఆ విషయం ప్రస్తావించుటకు అవకాశం లేకపోయింది. స్వీకరణ తీర్మానం పంపేదానికి ఏ ఒకటిరెండు గంటలముందో కర్నూలుపేరు బయటపడడం వల్ల, ఆలోచించరో – ఆలోచించవనో ఆసూచనను బలపరచారు. అది కేవలం ఒకవ్యక్తి యిష్టప్రకారం జరిగిన నిర్ణయం గాని, సమష్టి బాధ్యతతో, ఆమోదంతో జరిగింది గాదు. అందువల్లనే దానిని ఆదిలో అంగీకరించిన వారిలో అధికసంఖ్యాకులు దానికి కట్టుబడి వుండలేకపోయారు. ఆ ఆమోదయ పరిస్థితి పర్యవసానమే మొన్నటి ఫలితం!

★

అసలు యింత వ్యవహారం నడిపిన సంజీవరెడ్డిగారికి కర్నూలు అంగీకారంగా వున్నట్లు లేదు. లేకుంటే ఎన్నో సమావేశాలలో తనకు విశాఖపట్టణంపై దృష్టివున్నట్లు ఆయన బహిరంగంగా ప్రకటించవలసిన అవసరమేమి?

ప్రకాశం పంతులు, తెన్నేటి విశ్వనాథం గారల వుపన్యాస ధోరణినిబట్టి కర్నూలును వారు కోరడం "బలవంతపు బ్రాహ్మణార్థం" గా కనపడుతుంది.

కర్నూలు నిర్ణయానికి బాధ్యతవహించిన వారిలో ఒకరైన శ్రీ లచ్చన్నగారు ఇటీవల

ఆంధ్ర రాజకీయాలు
★
[మా రాజకీయపరిశీలకుడు]

పరిస్థితుల్లో, లేనిపోని అపవాదు తనపై పడకుండన్న సందర్భంలో తాను కర్నూలుకు అంగీకారం తెల్పానని ప్రకటించారు. అసలు తాను తిరుపతిని సూచిస్తే అది రాయలసీమలో చేరిందికాదని, దానినిగూర్చి ఆలోచించకుండానే నిరాకరించారని, కర్నూలునుగూర్చి తనతో చర్చించలేదని లచ్చన్నగారు ప్రకటిస్తున్నారు. (లోక్ పార్టీ సమావేశంలో వారి వుపన్యాసభాగాన్ని యీ సంచికలోనే 8 పేజీలో చూడవచ్చు - సం.)

ఈ క్లిష్టసమస్య విషయంలో కేంద్రందోరణి ఏమిటి?

ఇక కర్నూలు రాజధాని కావాలని కోరిన రాయలసీమ శాసనసభ్యుడుగాని, స్థానిక సంస్థల సభ్యుడుగాని, కడకు కర్నూలు శాసనసభ్యులు, మంత్రులైన శంకరరెడ్డి, సంజీవయ్య గారలుగాని మాట వరుసకుగూడా అనలేదు. శంకరరెడ్డిగారు మొదటినుండి తిరుపతి సూచనను బలపరచారు. రాయలసీమ శాసనసభ్యుల సమావేశంలోకూడా తిరుపతి కావాలనే కోరిందిగాని కర్నూలును సూచించలేదు.

ఇందరికి ఇష్టని, ఆమోదకరంగాని, ఇట్టిం పురు - వరుపురు - పట్టుకొని వూగులాడిన నిర్ణయంకాలక్షేపం యింత తొందరలో మార్పు కావలసివచ్చినదేమో! అతి అంతకుముందు బహుళ ప్రచారంలో వుండిన, అందరికీఆమోదకరంగా వుండిన తిరుపతైతే యీ దుస్థితిపట్టియుండేది గాదు.

★

మొన్న శాసనసభలో జరిగిన ఓటింగుపై ఏమిజరిగేది బాధ్యతగల నాయకులెవ్వరు వ్యాఖ్యానించలేదు. కాని సంజీవరెడ్డిగారు మాత్రం అది అంతలెక్కకు తీసుకోతగిందికాదనే అభిప్రాయంలో వున్నట్లు వింటున్నాము. కాని అల్లూరు సత్యనారాయణరాజు ప్రభృతి కాంగ్రెసు వర్గాలలోమాత్రం రాజధాని విషయంలోవున్న ఆందోళనను అంతతేలికగా తోసివేయలేమని, ప్రజాభిప్రాయాన్ని పాటించడమే యుక్తంగావుంటుందని అభిప్రాయపడుతున్నారట. కాంగ్రెసుసభ్యులలోనూడా పెక్కుమంది మొన్న ఓటింగులో విజయవాడ - గుంటూరువైపే మొగ్గుచూపడం, గోత్రరఘురామయ్యగారిలాంటి పార్లమెంటు సభ్యులు ఆవిషయంలో పట్టుదలగావుండడంవల్ల, కాంగ్రెసు వైఖరిలోగూడా మార్పువస్తుందేమోనని అనుకోవలసివుంది.

★

ఏమైనా గుంటూరు - విజయవాడ ఆమోదింపబడితే తిరుగా రాయలసీమలో తీవ్రమైన ఆందోళనరాకతప్పదు. శ్రీబాగ్ ఒడంబడికను ఒకటి ఆమోదింపబడి వుండినా, దాన్ని గౌరవించలేనివారు, ముందుముందు తమకు సహాయం జరుగగలదని ఎట్లా ఆశించగలరు? ఇక ఇప్పటి నుండి రాయలసీమ, ఆంధ్రవిభేదాలు తలెత్తి [illegible]

ధర తగ్గింపు
ఎముకల పొడికి
ఎముకల జవకు

వివా పంటకు అవసరమైన ఎముకల పొడి - ఎముకల జవకు ధర చాల తగ్గించాము — యిది వరిపైర్లకు బలే సహాయకారి.

	ఎముకల పొడి		ఎముకల జవ
పాత ధర	224 పౌ॥ రు ~~25-0-0~~	112 పౌ॥ పాత ధర రు ~~12-0-0~~	
ఇప్పుడు ధర ,,	24-8 0	,, తగ్గింపుధర	11-0-0

వర:- ఒకసారి ఒకటన్ను మొదలు 3 టన్నులువరకు కొనేవారికి టన్ను 1-కి రు 245/- లు లెక్కనను, 3 టన్నులు అంతకు మించి కొనువారికి టన్ను రు 240/- లు లెక్కనను యివ్వబడును. ఈ ధరలకు నెల్లూరు స్టోన్‌హవుస్‌పేట మా డిపోలో గూడా అమ్మబడును.

దిఆంధ్ర బోన్‌మీల్ ఫర్టిలైజర్ కంపెనీ - కొడవలూరు R.S. (పోస్టు). ఆఫీసు: నవాబుపేట - నెల్లూరు

రాజకీయవేత్త, పరిశోధకుడు, పండితుడు, విమర్శకుడు, కవి, నాటక కర్త, కథకుడు, గొప్పహాస్యరచయిత

నూతనయుగానికి వేగుచుక్క శ్రీ గురిజాడ అప్పారావు! ★

— రచన —
శ్రీ గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్య

"The humor springs not more from the head than from the heart. it is not contempt; its essense is love. It is served not in laughter but in still smiles, which lie far deeper". Carlyle.

నూతనయుగానికి వేగుచుక్క అప్పరాయ కవి. భావిశ్రీలను సుందరంగా చేకవించిన మహర్షరాగి. 'ఆకులందున అణగిమణగి కవిత కోకిల పలుకవలెనోయ్' అంటూ కవితాగానం చేసిన వాల్మీకి గురజాడ. ఆంధ్రసరస్వతికి ముత్యాలసరములు సమర్పించిన మహాకవి మన గురజాడ.

ఆంధ్ర సాహిత్యములో ఎందరెందరో విప్లవము తెచ్చిన కవులున్నారు. వారందరిలోకి గురజాడ అధికుడు.

అప్పారావుగారి ఆశయములు రెండు: సంఘసంస్కరణ, భాషా సంస్కరణము. వారి రచనలలో రెండూ ప్రతిబింబించినవి.

అప్పారావుగారు రాజకీయవేత్త, పరిశోధకుడు, పండితుడు, విమర్శకుడు, కవి, నాటక కర్త, కథకుడు, గొప్ప హాస్యరచయిత. కాని అప్పారావుగారనగానే మనకు ప్రత్యేకముగా స్ఫురించేది కన్యాశుల్కము. ఆయనకు అజరామరమైన కీర్తిప్రతిష్టలు కలిగించినది. ఆయన రచనల్లో అధికజనాదరణము పొందినది అదే. కన్యాశుల్కం, కన్యాశుల్కాన్ని వస్తువుగా తీసుకొని కేవలం అందుకోసమే రచింపబడిన నాటకం కాదు. అది ఆనాటి ఆంధ్రదేశాన్ని చిత్రించిన నాటకం. అందులోని ఏపాత్రా కల్పితం కాదు. సంఘజీవులే. కన్యాశుల్కం కేవలం నాటకం కాదు. అది ఆంధ్రరామాయణం. రామాయణంవలె ఆధునికులచే పారాయణం చేయబడుచున్న గ్రంథం. అందుచేతనే అప్పారాయకవి 'గురజాడ వాల్మీకి' అని ఖ్యాతిగాంచెను. నవ్యాంధ్ర సాహిత్యమునకు ఆయన ఆదికవివలె ఆదికావ్యమును రచించి అమరకీర్తి గాంచెను.

వీరేశలింగంగారు ప్రారంభించిన సంఘసంస్కరణోద్యమానికి, రామమూర్తి పంతులుగారు ఆరంభించిన వ్యవహారిక భాషాప్రచారోద్యమానికి సాహిత్యప్రపంచంలో ప్రాణప్రతిష్టచేసి, సజీవమైన శిల్పమూర్తులను చిత్రించి, ఉత్తమ హాస్యరసముద్వారా దానికి మరొక మహాగుణం కలిగించి ఆంధ్రులకు అక్షయమైన కావ్యసంపదను ప్రసాదించిన మహాకవి గురజాడ.

గురజాడవారి హాస్యం అపహాస్యంకాదు. 'హాస్యరస్యం' (Humor). అది సహజమైనది, పరిపక్వమైనది.

సామాన్యజీవితంలోనుండే అమూల్యమయిన హాస్యాన్ని సృష్టించిన గొప్ప హాస్య రచయిత గురజాడ.

హాస్యరసోత్పత్తికి మాత్రకారులు సూచించిన లక్షణాలన్నిటికి లక్ష్యాలు అందులో వున్నాయి. దాని హాస్యరస్యం ఒక్క భాషలోనేకాదు; భావంలోనూ, పాత్రలలోనూ, సంఘటనలలోనూ సముచితంగా వుంది.

ఆయన అనేక హాస్య పాత్రలను సృష్టించిన

రామాయణంవలె ఆధునికులచే పారాయణం చేయబడుతున్నది అప్పారావుగారి 'కన్యాశుల్కం'

హాస్య కళాకర్త. ఆ హాస్య పాత్రలలో గిరీశం గిరీశమే.

కన్యాశుల్కం అనగానే గిరీశం. గిరీశం అనగా కన్యాశుల్కం అని అనిపిస్తుంది.

కన్యాశుల్కానికి గిరీశంగారి ఫొటో అని సామాన్య వ్యవహారంలో విశాఖజిల్లాలో అంటుండడం పరిపాటి.

గిరీశంయందు కవికున్న మక్కువ ఎక్కువ. అందుచేతనే అతన్ని మళ్ళా కొండుభట్టీయం లోకికూడా కొనితెచ్చాడు.

గిరీశం కవికే కాదు; సాహిత్యప్రియులందరకు ప్రియుడే. ఆంధ్రసాహిత్యంలో ఉన్న హాస్య పాత్రలన్నిటికి మిన్న గిరీశం.

గిరీశం, కన్యాశుల్కంలో పెక్కు విధాలుగా కనిపిస్తాడు. బడి పంతులుగా, వ్యవహార దక్షుడుగా, సంఘ సంస్కర్తగా, సంధాన కర్తగా, వక్తగా, కవిగా, దేశభక్తుడుగా, రాజకీయవేత్తగా, రసికుడుగా, విటుడుగా, రాడీగా కర్తవ్యవేత్తగా 'గిరీశం' అన్నిటా తానే అయి అగుపడతాడు.

ఏ దేశంలోనైనా సరే, ఏ సన్నివేశంలోనైనా సరే అతని భావాలలోను, విమర్శలలోను, సంభాషణలలోను చమత్కారం ఉట్టిపడుతుంది. అతని ప్రతిమాట హాస్యజనకంగా కనిపిస్తుంది.. అతని మాటలు మన సంభాషణలలో దొర్లుతవి. అతనియందు మనకెంతభిమానం. అంతసద్వర్తి, మమతాస్ఫూర్తిగా కల వాడు మరొకడు కనిపించడు. అతని చమత్కారంవల్ల ఏ సమస్య పరిష్కారంకాదు, ఏ చిక్కు వీడదు. కాని అతని హాస్యం మన జీవితంలో ఆవరించిన అంధకారాన్ని పోగొట్టు వెలుగుబాటను చూపిస్తుంది.

గిరీశం తర్వాత తన హృదయాన్ని చూరగొనే పాత్ర మధురవాణి. వసంతసేన మధురవాణిగా జన్మించిందా అన్నట్టు తోస్తుంది. మధురవాణి ఎంత మంచిపేరు. కళాశాస్త్రిలలో శ్రీహరులు, వరహాలువున్నారు కాని మధురవాణులెంతమందివున్నారు? మధురవాణి పుట్టినది వేశ్యాకులంలోనైనా ఎంతో సంస్కారం కలది. సౌజన్యరావులాంటి సంస్కారిని దిద్ది పశ్చాత్తాపపెట్టుతుంది. ఆమె మాటల మాధుర్యం ఏమనవచ్చు! మధురవాణి నామము సార్థకము.

ఇట్లా కన్యాశుల్కంలోని పాత్రలనుగురించి ఎంతైనా వ్రాయవచ్చు.

కన్యాశుల్కంలోని ప్రతి పాత్ర మాట్లాడేది హాస్యజనకంగానేవుంటుంది.

కరటకశాస్త్రి శిష్యుడు కాళిదాసు శ్లోకాలనే హేళనచేస్తాడు.

గిరీశం శిష్యుడు వెంకటేశం, అతగాడి తల పెద్ద అక్క అమాయికత్వపు ధోరణే హాస్యజనకంగా కనపడుతుంది.

'తమ్ముడూ గిరీశం గొప్పవాడన్నాడు?' అని బుచ్చమ్మంటే 'గొప్పవారంటే అలా యిలాగా అనుకున్నావాయేమిటి? సురేంద్రనాథ బెనర్జి అంత గొప్పవాడు' అంటాడు వెంకటేశం.

రామప్పంతులు - మధురవాణి సంభాషణ చూడండి.

రామప్పంతులు : నేనెవిన్నకసంలో యింగ్లీషు చదివివుంటే జడ్జీ యొకట్ల పెళపెళలాడించుదును. నాకు వాక్స్థానమందు బృహస్పతివున్నాడు. అందుచేతనే యింగ్లీషు రాకపోయినా, నా ప్రతిభ యిలా వెలుగుతుంది.

మధురవాణి : మాటలు కోటిన్నర కునకాన్ని నేటికి పంపితే ఊరుకోమంటే ఊరుకోమందిట.

రామప్పంతులు : నేను కునకాన్నా?

మధురవాణి : హాస్యానికన్నమాట్కి నిజమనుకుంటారేమి?

రామప్పంతులు : హాస్యానికా అన్నావు?

మధురవాణి : మరి మీతో హాస్యమాడకపోతే, పూరండరితోటి హాస్యమాడమన్నారా యేమిటి?

ఈమాదిరిగా హాస్యజనకంగా సాగుతుంది. మరొక మల్లినాథసూరి బయలుదేరావు ఈ కావ్యానికి వ్యాఖ్యానంవ్రాయటానికి. 'కొండుభట్టీయం' అనే మరొక నాటకం ఆయనదే. కన్యాశుల్కం అతి పూర్ణం అయితే కొండుభట్టీయం అసంపూర్ణం. అది మూడంకాల గ్రంథంగామాత్రమే నేడు కనపడుతుంది.

ఇదికూడ సంఘసంస్కారం దృష్టిలో నుంచుకొని చేసినరచనే. ఇందులో గిరీశం యొక్క సంగతి ఇంకా తెలుస్తుంది. ఆయన యుగంధరరావు కుమారుడని, బి. ఏ. పూర్తి చేశాడని. కన్యాశుల్కంలో ఏమీ తెలియని అమాయిక వెంకటేశం, కుంటిరి బ్రహ్మానాదికర్తే దానికి కేవలం ప్రతిగా తెలిసిన వెంకటేశం తెలియని బ్రహ్మచారి వస్తాడు. మంజవాణి, మధురవాణికంటే ప్రౌఢ. జరిగిపోయినసంగతి కథనంవల్ల హాస్యం కల్పించడం ఈ నాటకంలో విశేషం.

ఆయన మరినాటకం 'బిల్హణీయం'. వ్యవహారికంలో ఉన్నత భావప్రకటన చెయ్యవచ్చునని తెల్పాలనే కార్యార్థంకోసం అది వ్రాస్తున్నట్లు ఆయన ఒక స్నేహితునికి వ్రాశారు. ఇది పూర్తిచేయబడలేదు. రెండంకాలే అచ్చుపడింది. 'బిల్హణీయం' అని పేరుపెట్టే శృంగారరస ప్రధానమైనదిగా గ్రహించరాదు. ఇది హాస్య రసభరితమే.

ఇందులోని కథంతా విజయనగర ఆస్థానంలో జరిగినదని అనుకుంటారు.

ఆయన అప్పుడప్పుడు పత్రికలకు 'మాటామంతీ' అనేపేరుతో వ్రాసిన వ్యాసాలు నవ్వు పుట్టించేవే.

ఆయన రచించిన కథలుకూడా హాస్యరస భరితములే.

'మన హాస్యబ్రహ్మ' భమిడిపాటి కామేశ్వరరావుగారన్నట్లు "అన్ని అంతరాలలోని ఆంధ్రజీవితాలు సానుభూతితో పరిశీలించి, ఆజీవుల్ని రసాభివృద్ధి నిమిత్తం ఏకంజేసి, నాటకత్వానికి ఋజువుగా చరితార్థం అయిపోయిన శిల్పాల హాస్యపాత్రల్ని అపూర్వంగా సృష్టించిన ప్రతిభామూర్తి రచనాబ్రహ్మ - గురజాడ అప్పారావు".

కర్నూలునిర్ణయం మాకు తెలియకనే జరిగింది

—లోక్‌పార్టీనాయకుడు శ్రీ అచ్చన్న ప్రకటన

కర్నూలుసూచన తనకు తెలియకుండా చేసిందని, చివరినిముషంలో ప్రజాస్వామ్య పార్టీంమధ్య సమైక్యత కుదరకుండా పోవటకు తాను కారకుడనే అపవాదు రాకుండుటకు తాను ఆ నిర్ణయాన్ని బలపరచానని అచ్చన్నగారు మొన్న 19, 20 తేదులలో మద్రాసులో జరిగిన పార్టీ సమావేశంలో వివరించారు. ఆచార్య రంగా లోక్‌పార్టీ-కాంగ్రెస్ మధ్యవున్న సంబంధాన్నిగూర్చి చెప్తూ, ప్రజాస్వామ్యాన్ని పరిరక్షించుటకు మాత్రం తాము కాంగ్రెస్‌ను బలపరుస్తున్నాముగాని, కాంగ్రెస్‌వాదురుచేసే ప్రతితప్పును సమర్థించుటకుగాదని స్పష్టంజేశారు.

ఇతర ఏ పత్రికలలో రాని వారి వుపన్యాసాలను, కర్నూలు నిర్ణయంలో లోక్‌పార్టీపాత్ర, కాంగ్రెస్‌పట్ల లోక్‌పార్టీ ధోరణి ప్రజలకు తెలియుటకు 'వాహిని' నుండి పునర్ముద్రిస్తున్నాము.

—సం. జ. రై

శ్రీ గౌతులచ్చన్న

"కాంగ్రెస్, లోక్, పి. యస్. పి. పార్టీల ముఖ్య జరిగిన ఒడంబడిక ప్రకారం కర్నూలు నిర్ణయం జరిగిందని ప్రజలు భావిస్తున్నారు. కాని ఆ ఒడంబడిక ప్రజాస్వామ్య సూత్రాలకు అనుగుణంగా వున్నదా, లేదా అనేవిషయం అసేంబ్లీలోనికి తెలియదు. కాంగ్రెసువారు నియమించిన రాయబారవర్గంలో నేనూవున్నాను. నేను తిరుపతి ప్రతిపాదన తీసుకువచ్చాను. తిరుపతిని రాయలసీమ ప్రతినిధులు యేకగ్రీవంగా ఆమోదించారనీ, వాంఛనీయేతరులు రాయలసీమలో రాజధాని యివ్వబలసివస్తే- తిరుపతియే అందుకు తగుదైన ప్రదేశమని సూచించబడినదనీ, యిటు సర్కారు ఆంధ్రులకు అందుబాటులోనూ, అటు రాయలసీమ బిల్లాలకు కేంద్రంలోనూ వున్నదని వివరించాను. కాని చిత్తూరు బిల్లా దక్షిణమండలాలలో లేదు కాబట్టి తిరుపతి వీరు యొత్తిడాదనీ, ప్రకాశం ప్రభృతులు, ఆలోచించకుండానే కొట్టివేశారు. అంతటితో నేను ప్రయత్నించేది లేకపోయింది. మిగిలిన జిల్లాలలో కర్నూలుపట్టణం సరైనదని పంతులుగారు చెప్పగా రాయబారవర్గ సభ్యులు ఆమోదించారు. కాని శాశ్వత రాజధానిసమస్యనే అడగలేదు ఇది మూడు పార్టీల నిర్ణయమన్నారు. మూడుపార్టీలమధ్య ఒప్పందం లోనూ, అటు రాయలసీమ బిల్లాలకు కేంద్రంలోనూ వున్నదని వివరించాను. కాని చిత్తూరు బిల్లా దక్షిణమండలాలలో లేదు కాబట్టి తిరుపతి వీరు యొత్తిడాదనీ, ప్రకాశం ప్రభృతులు, ఆలోచించకుండానే కొట్టివేశారు. అంతటితో నేను ప్రయత్నించేది లేకపోయింది. మిగిలిన జిల్లాలలో కర్నూలుపట్టణం సరైనదని పంతులుగారు చెప్పగా రాయబారవర్గ సభ్యులు ఆమోదించారు. కాని శాశ్వత రాజధానిసమస్యనే అడగలేదు ఇది మూడు పార్టీల నిర్ణయమన్నారు. మూడుపార్టీలమధ్య ఒప్పందం

అన్నివిషయాలలో కాంగ్రెస్‌ను బలపరచుటకుగాదు సహకారసభ్యత్వం

—ఆచార్య రంగా స్పష్టీకరణ

దరు తప్పు అర్థాలకు పోతున్నారు. అనుగుణ సహకారానికి సహకార సభ్యత్వానికి అట్టి భేదంలేదు. అనుగుణ సహకార విధానంలో మనం ప్రభుత్వంతో ప్రజల కోసమన్నట్లు పోట్లాడుతూ, ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని పక్షవాతమార్గంలో పెట్టేందుకు ప్రయత్నిస్తూ ఆ ప్రభుత్వాన్ని పడిపోకుండా చేసేందుకు సహకరించాము. ఆ విధానంద్వారా మనం ప్రజలకు సంబంధించిన అనేకవిధాలైన సమస్యలను పొందాము. సహకార సభ్యత్వ విధానంలో ఒక మెట్టు ముందుకువచ్చాము. కాంగ్రెసు లెజిస్లేచర్ పార్టీలో సభ్యత్వాన్ని స్వీకరించాము. అయినప్పటికి మన ప్రత్యేక ప్రతిపత్తికి భంగం కలిగే విధంగా కాంగ్రెసు కార్యక్రమాలకు తలవొగ్గబోము. కాంగ్రెసువారు చేసిన తప్పులను బహిరంగంగా ఖండిస్తాము మార్గాలు అవలంభించే అవసరం విధానానికి కూడ బహిష్కరించబోము. సమష్టిగా జరిగిన పరిపూర్ణ కార్యకలాపాలకే కూడ బహిష్కరించగలము. మంత్రులు యే పార్టీకి చెందినవారైనా వారు తప్పుడు విధానాలు పాటిస్తే లంచం తీసుకుంటే నేను సహించలేను. బహిరంగంగా ఆ తప్పులను ఖండించటకు తప్పదు.

"ఈవాడు ఆంధ్రరాష్ట్రం యేర్పడబోతున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రంలో యే ఒక్కపార్టీకి పరిపూర్ణాన్ని నిర్మాణం చేయకలిగిన బలంలేదని అందరకూ తెలియును అందుకని కోపార్టీని తుది పరిష్కారాన్ని చేస్తున్నారు. అనివార్యంగా కొందరు పరిణామాలు విపరీతమైన ఆస్తులను ధ్వంసకరము కొన్నాను సూడా. అట్టిదుర్యలను పరిణతియుతంగా విరమించి, గుణపాఠాలు నేర్చుకొని మళ్లీ మళ్లీ అలాంటివారు కలిగించకుండా తాము చేసినపని సమర్థనీయమైనదేనని అర్థంచేసి సంబాయించి చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాము. అలాంటివారు కలిగించకుండా అవసరమైన అవసరమైన అవసరమైన

తూర్పు యూరపుదేశాలలో తిరుగుబాట్లు!

ఐరోపా శాంతంతటికే రక్షింపబడవలసి యుంది. ఆసియాలో గాని, ఐరోపాలో గాని స్వాతంత్ర్యోద్యమాల ధ్యేయం స్వపరిపాలనే. ఆసియా ఆసియావాసులకే, ఐరోపా ఐరోపియనులకే అన్న సూత్రం ఈనాడు అనివార్యమైన నినాదమైంది.

ఫ్రెంచి ప్రజలు తమ పాలకులకంటె, తమ శాసనసభ్యులకన్న విజ్ఞులైయున్నారు. వారు ఐరోపా సమస్యను విస్తృతంగా చూస్తున్నారు. ఐరోపాలో ఇనుపతెర కవతలవైపు అమెరికావారున్నా, ఇంకొకవైపు రష్యాయున్నా పెత్తనం సాగిస్తున్నాయి. ఇవి రెండున్నూ ఐరోపాకు సంబంధించనట్టివి. గత యుద్ధంలో జర్మనీ విధ్వంసనం గావింపబడి నందువల్లనే అవి రెండున్నూ ఐరోపాలో ప్రాబల్యం కలిగియున్నవి.

కాని యుద్ధమనేది అశాశ్వతమైన సంఘటన. విజేతలు కొంతకాలం తర్వాత శక్తిహీనులు కావచ్చు; ఓడిపోయినవారు తిరిగా పూర్వస్థితిని పొందుటకూడ కలదు. జర్మనీ గడచిన అపజయాల రెంటికీ తట్టుకొనగలిగినశక్తిని కలిగియున్నది. మరలా జర్మనీ కుదురుకొంటుం దంటే ఇనుపతెర అంతర్ధానమౌతుంది.

యూరపియనులేతరులైనందున, అమెరికా రష్యాలు యూరపు క్షేమం కొరకు సంపూర్ణముగా శ్రద్ధలూనరు. యూరపులో ఎల్లకాలమూ వుండజాలరు. వాస్తవముగా, ఐరోపాకు సంబంధించిన వారి ఒప్పందములు చాలామంది రాజ్యాంగవేత్తలు ఊహించిన దానికంటే త్వరగానే అంతమౌతవి.

ఐరోపాకు పూర్వంవలె ఉదారముగా సహాయము నొసగుటకు అమెరికావారు సుముఖంగా లేరని వాషింగ్టనునుండి యిటీవల వచ్చిన సమాచారాన్నిబట్టి తెలియుచున్నది. రిపబ్లికనులు, డెమొక్రాట్లు ఇరువురూ వాగ్దానముచేసిన మొత్తములలో తగ్గించి వేస్తున్నారు. ఐరోపాయెడ అమెరికనులు ఓర్మిని కోల్పోవుచున్నారు.

తమ ఉపగ్రహరాజ్యాలు ప్రియాసకరమైన మిత్రులని, కమ్యూనిజంఎడల వారి భక్తిప్రపత్తులు పైపైమెరుగులేనని మాస్కో చక్కగా గుర్తించినది. యుద్ధానంతరం, హంగేరియనులు చిన్న భూమందులపార్టీకి తమ ఓటులనిచ్చిరి. వారు కాథలిక్కులు, రైతులైయున్నారు. వారు తమ మతానికీ, సాంప్రదాయ జీవిత పద్ధతులకూ అంటిపెట్టికొనియుండిరి. రెడ్ ఆర్మీ హంగరీని విముక్తంచేసినవెంటనే, ఈ చిన్న భూమందుల పార్టీని తొలగించివేసి, ప్రధానిగా కమ్యూనిస్టును పట్టముగట్టినది. వెనువెంటనే ప్రభుత్వ వ్యవస్థ అంతయూ కమ్యూనిస్టుమయం చేయబడినది. ప్రతి కలుగూడా కమ్యూనిస్టుగా ప్రియపోషులయ్యాయి. ఇటీవల ఎన్నికలలో నూటికి 98 మంది కమ్యూనిస్టులకే ఓటుచేసిరి.

ప్రజల యీ లొంగుబాటునునుకరించే తిరుగుబాటుకూడా మిగిలి వుండినది. కాని అసంతృప్తిజ్వాలలు ఒకప్రక్క వ్యాపిస్తూనేవుండినవి. తూర్పుజర్మనీ, జెకోస్లావేకియా, హంగరీలలో నేడు పరివ్యాప్తమైయున్న అసంతృప్తి తూర్పు యూరపులో సోవియట్ పెత్తనాన్ని కుదిపి వేయగలదిగా యున్నట్లున్నది. ప్రజలు ప్రతిఘటించుచున్నారు. ఈ ప్రతిఘటన నేటి కాలపు ఆకాంక్షమైన ఒక ప్రత్యేక విశిష్టతను కలిగియున్నది.

నేడు ఈ ప్రతిఘటన అనేకరూపాలను ధరించియున్నది. తూర్పు యూరపులంతా వ్యాపించియున్న ప్రతిఘటన విధానము టాల్స్టాయి, థామస్ మాసరిక్, మార్షల్ పెక్టైనుల సిద్ధాంతాలను పోలిగాని, మహాత్మాగాంధి నియమాల ననుగుణ్యంగాగాని లేకపోవచ్చును. ఏమైనా దీనిని గుర్తించి తీరవలెను. ప్రజలు తమకు తోచినపద్ధతుల్లోనే స్వేచ్ఛకై పోరాటం సాగిస్తున్నారు.

తూర్పు యూరపు ప్రజలలో అసంతృప్తి పెరిగిపోతూవుంది. రష్యా ఉపగ్రహ రాజ్యాలనుండి ఇటీవల వచ్చినసమాచారముకూడా ఆ విషయాన్నే తెలియజేస్తున్నది. ప్రజలు తమ దుర్గతితో అసంతృప్తిచెంది కమ్యూనిస్టు నిరంకుశపాలనను ఎదిరించుచున్నారు. తమ ఉపగ్రహరాజ్యాలు శాశ్వత మిత్రత్వాన్ని నెరపలేవని, కమ్యూనిజంపట్ల వారి భక్తివిశ్వాసాలు పైమెరుగులేనని మాస్కో గుర్తించినట్లుంది. తూర్పుయూరపులో ప్రతిఘటనోద్వేగము ఎల్లెడలా కన్పిస్తూవుంది. ఇదిమాత్రం సత్యం. రష్యావలన తమకు ఎట్టి న్యాయం జరుగబోదని, పశ్చిమ దేశాలనుంచి శాశ్వత సహాయము తమకు లభించదనికూడా తూర్పుయూరపు ప్రజలు క్రమంగా గుర్తించుతూయున్నారు. గడచిన కొన్నివారాలుగా ఈక్రింది దేశాలనుండి బయటపడిన సమాచారమునుబట్టి చూచినచో తిరుగుబాటు సూచనలు ప్రస్ఫుటంగా కన్పించుచునేయున్నవి.

జకోస్లోవేకియా: కరెన్సీ మారకపు రేట్లను తగ్గించినందున ప్రజలు అసమ్మతిని తెలియజేసారని, కల్లోలాలు రేగినాయని ప్రెసిడెంటు జపోటకీ ప్రకటించియున్నాడు.

తూర్పుబెర్లిన్: జూన్ 17 తేది అచ్చట సైనికశాసనం విధించబడినది. దానికి నిరసనగా లక్షమంది ప్రదర్శనాల్లో పాల్గొని సైనికులు, పోలీసులతో రాళ్లతోను దుడ్డుకర్రలతోను, పూర్తి చేతులతోను పోరాడిరి. తూర్పు జర్మనీలోని లీప్జిగ్ రేడియో కథనంబట్టికూడా, ప్రభుత్వ గృహనిర్మాణ పరిశ్రమలో పని నిబంధనలను ఎక్కువచేయుటవల్ల కార్మికులు మానేజిమెంటుమధ్య కలిగిన అభిప్రాయభేదములే ఈ కల్లోలమునకు కారణమని తెలుస్తూవుంది.

హంగరీ: ఈ మాసారంభంలో ప్రధాని పదవినుండి మాత్యాస్ రకోసీ తొలగించబడి, ఆ స్థానంలో ఇమ్రెనాగీ నియమింపబడెను. దేశంలో విప్లవ కార్యక్రమంకూడా మార్పుచేయబడినది. నిర్బంధ శిబిరాలు రద్దుచేయబడినవి. ఖైదీలు విడుదలచేయబడిరి. వ్యవసాయం, చిల్లర వ్యాపార రంగాలలో మరలా వ్యక్తిగత విధానం, వృత్తినిర్ణయస్వేచ్ఛ పునరుద్ధరించబడినవి.

పోలెండు: వార్సా, క్రాకో వగైరా నగరాలలోను, సైలీషియా ప్రాంతములోను ఈమాసారంభములో సైనికశాసనము విధించబడినది. కమ్యూనిస్టు అధిపత్యాన్ని అంతమొందించుటకై అచ్చట తిరుగుబాటులు చెలరేగినవి. ఈ కల్లోలములో ఒక ప్రత్యేకతవుంది. అనేకమంది కార్మికులు, విద్యార్థులు తదితరులు పోరాటంలో పాల్గొన్నప్పుడు పోలిష్ సైనికులు వారితో సహకరించడం జరిగింది. కార్మికుల క్షేమాన్ని నిర్లక్ష్యంచేయడమే ఈతిరుగుబాటుకు కారణమని చెప్పబడినది.

విప్లవం ప్రారంభమైంది. అది సంపూర్ణ ప్రవాహరూపం ధరించినప్పుడు నాయకులనేకులు విరడార్లై నీటిలో వూగులాడుదురు. వారిప్పటికే గుర్తింపబడ్డారుకూడా. కాని వారు పూర్తిగా నశించలేదు. ఈ ప్రజలపై విప్లవ ప్రభావమున్నది. దాని గమనాన్నదే దారితీసి కుంటూవుంది. ప్రజల మనోభీష్టములనే మార్పు చేయుచున్నది.

పోలులు, జెక్కులు, హంగేరియనులు పరస్పరం ఒకరినొకరు అనుమానించుకొంటున్నారు. లోకానికి చాల సంకుచితమని తోచిన అనేక సమస్యలపై వారు తగవులాడుకొన్నారు. వారే ఐక్యమైయుంటే జర్మనీ — రష్యాలత్తిడిని ఎదిరించి నిలబడగలిగి యుండెడివారు. అతి భయంకరమైన ఈ అనుభవాన్నుండి గుణపాఠాలను నేర్చుకొనుచున్నారు. ఫ్రెంచివారు జర్మనులను శంకిస్తారు. జర్మనులు పోలులను కూడా నమ్మలేరు. ఐరోపానుండి, రష్యా-అమెరికాల క్షేమసైనిక వ్యూహాయులు తొలగిపోవాలని అందరూ కోరుచున్నారు.

ఒక సైనికాధికారికి మూడవ ప్రపంచయుద్ధము అనివార్యమనిపిస్తుంది. అతనికి ఆర్కిటిక్ మహా సముద్రంపై యుద్ధాలుచెలరేగినట్లే గోచరిస్తూ వుంటుంది బలమైనస్థావరాలకై అతడు ఆతురతతో చూస్తుంటాడు. కాని అతడు ప్రజల మనస్సుల వర్ధంచేసికోలేక పోతున్నాడు. వారు యుద్ధానికి సుముఖులుగాలేరు. ఓటమి తదనంతరము, జర్మనులకు పూర్వపు భ్రమలు తొలగి పోయినవి. ఒకవేళ సైనికాధికారులు మూడవ ప్రపంచయుద్ధం ప్రారంభించినా వారికి ప్రజల ప్రాపు వుండదు.

— రచన —

జే. ఆర్. గ్లోర్ఫీబోల్టీ

తీర్పరియైన ఒక రాజ్యాంగవేత్త మాత్రమే కార్యముయొక్క అదనునుగాని, పరిస్థితులను ఓర్మితో వేచిచూచి కాలగమనమును తెలుసు కుంటాడు. కొలదివారముల క్రిందటనే సర్ విన్స్టన్ చర్చిలు రష్యాతో సమాధానపడ వలసియుందని వాదించాడు. జర్మనీ రష్యాపై గాని, రష్యా జర్మనీపై దురాక్రమణ జరిపితే బ్రిటను జోక్యము కలుగజేసికోవలసి యుంటుం దనికూడా చెప్పాడు చర్చిల్. మాలెంకోవ్ తో అగ్రరాజ్య చతుష్టయ సమావేశానికై అతడాతురత చెందాడు. ఆ సమావేశానికిముందే తమలోగల విభేదములను సమన్వయ పుచుకొనుటకు ప్రెసిడెంటు ఐసెన్హోవర్ తోటి బెర్ముడాలో అగ్రరాజ్యత్రయ సమావేశాన్ని పిలిచెను.

అనుకోనివిధంగా ఆలస్యం జరిగింది. ఫ్రాన్సులో మంత్రివర్గ ప్రతిష్టంభన ఏర్పడి కొన్నాళ్లూ, చర్చిలు తన ఎనభయ్యో పడిలో అస్వస్థుడై మరికొన్నాళ్లూ అగ్రరాజ్యత్రయ సమావేశానికి ఆలస్యం జరిగింది. ఇది రాజ్యాంగ సంబంధమైన వ్యాధిఅని కొందరనకపోలేదు. అదిమాత్రం నిజంకాదు. ఆలస్యం జరగడం దురదృష్టకరం.

రష్యాతో సంపూర్ణంగా సమాధానపడితే పోలులు, జెక్కులు, హంగేరియనుల స్వాతంత్ర్యానికి తీవ్రమైన ప్రమాదమేర్పడవచ్చు. దీనివల్ల తూర్పు యూరపుప్రజలపై అప్రియమైన నిర్ణయాలను రుద్దినట్లవుతుంది. నేడు రష్యా తమదనుకొనే పోలెండు భూభాగమున్నూ, పోలెండు తమదని కోరే జర్మను భూభాగంకలదు. సూడెటను జర్మనులు తమ స్వస్థలములనుండి తరిమివేయబడియున్నారు.

జర్మనులు రష్యనులవల్ల తమకెప్పుడూ న్యాయంచేకూరదని, పోలులు, జెక్కులు గ్రహిస్తున్నారు. అదేవిధంగా పశ్చిమరాజ్యాలనుండి తమకు శాశ్వతమైన సహాయం లభించబోదని కూడా గ్రహిస్తున్నారు. తూర్పుయూరపు ప్రజలు తమంతటతామే సమాధానపడవలసియున్నది. వారు తమసంకుచిత తగాదాలను విస్మరించవలెను. తామే స్వసంరక్షకులు కావలెను.

ఈస్టరన్ యూనియన్ నిర్మాణము అవసరమైయున్నది. గతంలో వారు, థామస్ మాసరిక్, బెనిస్, పాడరవిస్కీలాంటి ప్రశ్రుతి కాలమందలి బహిర్దేశవాసులపై ఆధారపడిరి. ఆబహిర్దేశవాసులకు వారిస్వదేశంలో వాస్తవంగా ఎంతబలమున్నదో వారికే తెలియదు. ప్రతిఘటనమార్గాలను గూర్చి ప్రజలిప్పటికిప్పుడే తెలుసుకుంటున్నారు. వారు త్రోసిరాజనే నాయకులు విప్లవాలనే మనమాశించుదాము. యేలనన విప్లవముయొక్క విహారాంతం ప్రప్రథమంగానే తదనవుద్దేశ్యాలను సాధించుకొనును. 1917 నాటి రష్యను విప్లవకారులు తమను పాలించుటకుగా స్టాలిన్ను కోరియుండలేదు. జారిజమును కుదముట్టించదలచిరిగాని, స్థిరపర్చు కొనుటకుమాత్రం కాదు.

—

ప్రకటన

దాగణం రాజుపాలెం గ్రామం కేటు కీర్తిపాటి వెంకటసుబ్బరాజు ఆస్తికి అతని కుమారుడు సంజీవరాజు ప్రస్తుతము మైనరుగా వుంటున్నాడు. సంజీవరాజు తండ్రితల్లి అయిన సుబ్బమ్మ అయన ఆస్తిని అమ్మచూపుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఆమెకు యీ ఆస్తియందు హక్కు యేమాత్రములేదు. ఎవరైనాకొన్నను, పరాధీనం చేసికొన్నను, యేలాటి అన్యాక్రాంతమునకుగాని మేము బాధ్యులముగాము. అందువల్ల అగు కష్టనష్టములకు బాధ్యులయ్యేదరు.

కీర్తిపాటి నంజీవరాజు మైనరు
అయినందువల్ల గార్డియను తల్లి
నారాయణమ్మ.

భూములకు టెండరు

కొల్లూరుతాలూకా గండవరం శ్రీ ఉదయ కరేశ్వర స్వామివారికి హక్కు అనుభవంగల భూములలో 1363 ఫసలీ మొదలు 5 ఏండ్ల వరకు సాగుబడి హక్కు టెండరు ద్వారా లీజుకు యివ్వబడును. ప్లాటు 1-కి రు 50 లు ధరావతుకట్టి టెండరు తే 11-8-53 ది సా॥ 5 గం. లోపల సీల్డు కవరులో ఆఫీసువారికి అప్పగించవలెను. 12-8-53 తేది ఉదయం 11 గంటలకు అసిస్టాంటు కమీషనరువారి సమక్షమున గండవరములో తీయబడును. ప్లాట్లు వైరా వివరములు దేవస్థానం ఆఫీసులో ఆఫీసు వేళల్లో తెలుసుకొనవచ్చును.

—ఓరుగంటి వెంకటకృష్ణయ్య.
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు.

బొంబయిలో 'తెలుగు', 'ఆంధ్ర' ఐకమత్యం

స్వరాష్ట్రంతో పరిచయంతగ్గి ఆంధ్రభాషాధోరణి సన్నగిలుతున్నది

శ్రీ
భైరవరసు
హనుమంతరావు
(బొంబయి)

బొంబయి రాజ్యంలో సుమారు మూడు లక్షలకుపైగా ఆంధ్రులు గలరు. వారిలో నూటికి 80 మంది హైదరాబాదు రాజ్యమ్మునుంచి వచ్చినవారు. వీరి పూర్వీకులు సుమారు 150–200 సంవత్సరాల క్రితమే బొంబయికి వచ్చినవారు. అందుచేత హైదరాబాదు రాజ్యపు ఆంధ్ర నాయకులూ మంత్రులూ ఎవరువచ్చినా వలస వచ్చిన ఆంధ్రులకుత్సాహం గలుగటం ఆశ్చర్యంగా ఉండదు. వలసవచ్చిన ఆంధ్రులు— ముఖ్యంగా హైదరాబాదు ఆ ప్రాంతాలనుండి వచ్చినవారు. తెలుగువారమని అనుకుంటుంటారు. 'ఆంధ్ర' పదం వారిలో ఎక్కువ ఉత్సాహాన్ని కల్గించదు.

హైదరాబాదు రాజ్య వ్యవసాయమంత్రి డాక్టరు ఎం. చెన్నారెడ్డిగారు–35 సం॥ మాత్రమే వయస్సు – రోములో జరిగిన అంతర్జాతీయ వ్యవసాయసంస్థ సమావేశమునకూ, యూరోపులోని ఇతర ముఖ్యదేశాలకువెళ్ళి హైదరాబాదుకుపోతూ బొంబయిలో మూడురోజులు కుటుంబంతో గూడ కాలంగడిపినారు. అప్పుడు తెలుగునాయకులైన శ్రీసయాజీ లక్ష్మణశీలం, ఎం. ఎల్. ఏ. (బొంబయి) గారి ఆహ్వానంపై 79 సం॥ల తెలుగు ఉచిత పుస్తక భాండాగారమునూ, తెలుగు జిజ్ఞాసానూ, తెలుగు మునర్వారు దేవాలయమునూ, (తెలుగు) పద్మశాలి ఐక్య సంఘాన్ని, మరి మూడు నాలుగు తెలుగుసంస్థలనూ సందర్శించినారు. వీని యన్నిటిలో పెద్ద సంస్థ తెలుగు ఉచిత పుస్తక భాండాగారము. అక్కడికి పలువురు తెలుగువారు, స్త్రీలతో సహా వచ్చినారు.

కీ॥ శే॥ శంకరరావు వర్మ గారు 1930 సం॥ వరకూ తెలుగు - మరాఠీ భాషలలో స్వయముగా నడుపుచుండిన "బొంబాయి తెలుగు సమాచార్" అను త్రైమాసిక పత్రిక సంచికలు కొన్ని ప్రదర్శించబడినవి. మద్రాసులోని మొదటి ఆంధ్ర ప్రధానమంత్రి, కీ॥ శే॥ శ్రీ పానుగంటి రాజాగారు, ఆయన అనుచరుల ఫోటోలను, వారు ఆంధ్రులకు గావించిన సేవా వర్ణనలను జూచి డా. చెన్నారెడ్డిగారు, పుస్తక భాండాగారానికి వచ్చియుండిన నాబోటి శ్రోతృవులూ చాల ఆనందించగల్గిరి. ఆ సంచికలను కీ॥ శే॥ వర్మగారుండినపుడే నేను చూచియుండినాగూడా. వానిలో ప్రకటించబడిన భావాలు గడచిన 30 సం॥లలో ఆంధ్రదేశాభివృద్ధికీ, హైదరాబాదు రాజ్యంలోని ఆంధ్రుల యభివృద్ధికీ ఎంతో సహాయకరంగా ఉండినవని అందరం అంగీకరించ గల్గితిమి.

పుస్తక భాండాగారానికీ, పద్మశాలీసంఘ సమావేశానికీ ఏతెంచిన తెలుగు స్త్రీ పురుషులకు డా॥ చెన్నారెడ్డిగారి అభిప్రాయాలను తెలిసికొందామని, ఆయనగారి యూరోపు ప్రయాణానుభవాలను విందామని కుతూహలం ఉండెను. గాని తమవారు ఎవరైనా ఇద్దరు మాటలాడిన ఉచితంగా ఉండునను తలంపు "తెలుగు" సంఘంవారికి గలుగలేదు. అయితే వారిని కొంచెం ప్రోత్సహించినమీదట తెలుగు ఉచిత పుస్తకభాండాగార అధ్యక్షులు డాక్టరు వి. ఆర్. నాయుడు, ఎం. ఎస్.; డా॥ పి. ఆర్. భూప్రకు, ఎం. బి. బి. యస్., శ్రీ నారాయణగంజి గార్లు ఉపన్యసించినారు.

ఈ మధ్య రిపోర్టులో డాక్టరు నాయుడుగారు భాండాగారముయొక్క, తెలుగు సంఘముయొక్క చరిత్రను క్లుప్తంగా ఆంగ్లభాషయందు వివరించినారు.

ప్రస్తుతం హైదరాబాదు రాజ్యపు ముఖ్యమంత్రి బూర్గుల రామకృష్ణరావుగారు, నాటి సమావేశానికి ముఖ్య అతిథులగు డా॥ చెన్నారెడ్డి మంత్రిగారు, మరి యితరులు బొంబాయిలో చదివిరనీ, తమ హైదరాబాదు స్వాతంత్ర్య పోరాటమునకు బొంబాయిలోనే పునాదులువేసిరనీ, బొంబయిరాజ్యంలో హైదరాబాదు రాజ్యపోరాటము పెద్దల సానుభూతిని కల్పించిరనీ, బొంబయి రాజ్యంలోని సుమారు నాల్గువేలకుటుంబాల తెలుగువారు, ఇటీవలనో లేక 200 సంవత్సరముల క్రితమో వలసవచ్చి ఇక్కడ నివసించుచుండిరనీ, అందుచేత బొంబయి- హైదరాబాదు రాజ్యములలోని తెలుగువారికి సంబంధబాంధవ్యములుగలవనీ డాక్టరు నాయుడుగారు చదివిరి.

వారింకనూ చెప్పినారు: బొంబయి నగరంలోని (హైదరాబాదు రాజ్యంనుండివచ్చిన) తెలుగు వారపత్రికలునూ ఆంధ్రదేశాన్నుండి తెప్పించుకొనబడుచున్నవి.

పుస్తకాలనూ, మరాఠీ, హిందీ, తెలుగు పత్రికలనూ చదువుటకు రోజూ కనీసము వంద మందియైనా వస్తుంటారు.

బొంబయి తెలుగువారిలో ఇరువురు బొంబయి లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీ సభ్యులున్నారు. ఇరువురు బొంబయి విశ్వవిద్యాలయపు సెనేటులోను, సెనేటు సంస్థలలోను సభ్యులుగనున్నారు; నలుగురు బొంబయి మునిసిపల్ కార్పొరేషనులో సభ్యులుగనున్నారు.

విశాలాంధ్రపట్ల హైదరాబాదు 'తెలుగు'ల వైఖరి

తెలుగువారిలో మూడు వర్గాలవారున్నారు; (1) భాగ్యవంతులు; (2) మధ్యమ తరగతి వారు; (3) పేదలు.

భాగ్యవంతులు ఏ ఆయిదారు కుటుంబాల వారు మాత్రమే.

కొన్ని వందలమంది మధ్యమ తరగతివారు. వీరుద్యోగాలలో, వర్తకములో, కంట్రాక్టు పనులలోనున్నారు.

కూలినాలి చేసికొని సంపాదించుకొనువారు మూడవ తరగతి పేదవారు. ఇప్పుడు ఇండ్లు కొట్టుపని కొంతవరకూ స్తంభించిపోయినందున వారు చిల్లర పనులను చూచుకొంటూ కుటుంబ పోషణ గావించుకొంటూవున్నారు.

వీరు అందరూగూడ ఇక్కడ అనేక సంవత్సరాలనుండి వుండటంచేతనూ, వారి సాంగత్యమంతాగూడా మరాఠీ, గుజరాతీవారితో గూడ మాత్రమే వుండటంవల్లనూ చాలవరకు తమ స్వభాషయగు తెలుగును కొంత కొంత మరచిపోవటం తటస్థిస్తోంది. అయినాగూడా ఇండ్లయందు గాని, వారితో వారుగాని తెలుగుభాషయందే సంభాషిస్తారు. వీరిలో చాలామంది మరాఠీయందు ప్రావీణ్యం సంపాదించుకొని బొంబయి మహారాష్ట్రులవలె మరాఠీభాషలో ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలను నడుపుకోగలరు.

తెలుగు ఉచిత పుస్తక భాండాగారమందు ఎక్కువ సంఖ్య పుస్తకాలు ఆంధ్రేతరములు, కొలదిపాటి అమూల్యమయిన తెలుగు గ్రంథములునూ గలవు. ఈ రాజ్యంలోని ప్రాక్ పుస్తక భాండాగారములలో యిది రెండవ స్థానమును ఆక్రమించియున్నది. అందుచేత బొంబయి ప్రభుత్వమువారూ, ఇతర సంస్థల అధికారులునూ ఈ భాండాగారికి కావలసిన సలహాలను పలుమారు కోరుచుందురు.

తెలుగు దైనిక పత్రికయొకటియూ, రెండు

ఇంకా:

తెలుగువారు ఇప్పటికీ హైదరాబాదు తెలుగువారితోనే చాలవరకు వివాహ సంబంధములను పెట్టుకొనుచున్నారు. కొద్దిమందికి హైదరాబాదు రాజ్యంలో ఇంకను భూములో, కూలిపోయిపోకనో ఉండే ఇండ్లో గలవు.

డాక్టరు భూప్రకుగారు జంటూ కొంత సేపు తమ తెలుగుభాషలో మాటలాడినారు. డా॥ రెడ్డిగారికి వీరి ఉపన్యాసభావాలుమాత్రం అర్థమైనవి గాని పదాలన్నీ వాక్యాలన్నీ గూడా స్ఫుటంగాలేవు. ఆ ధోరణిలో హిందీ, మరాఠీ మాటలు ఎక్కువగా దొర్లుటంవల్ల.

ఇక్కడి బట్టల మిల్లులలో చాలమంది తెలుగు పద్మశాలీలు పనిచేస్తున్నారనీ, వీరు పని బాగుగాచేసేవారని, మిల్లు యజమానుల ప్రశంసలనుగూడ పొందగల్గిరని నారాయణగంజిగారు తెలిపినారు.

హైదరాబాదురాజ్యం భాషాప్రయుక్తంగా విభజింపబడనున్నదనీ, హైదరాబాదు రాజ్యంలోని తెలుగుజిల్లాలు విశాలాంధ్ర రాజ్యములో చేరబడనున్నవనీ తమ ఆనందమును తెలిపినారు డాక్టరు భూప్రకుగారు.

తెలుగు ఉచిత పుస్తక భాండాగారమునందేమి, సా॥ శీలంగారు అగ్రాసనాధిపతిగ నుండెడి యువజన హిందూసంఘమునందేమి "భాషాప్రయుక్త రాజ్యనిర్మాణమునెడల విశాలాంధ్ర, సంయుక్త కర్ణాటక, అఖిల మహారాష్ట్ర రాజ్యముల నిర్మాణమునెడల తమ యభిప్రాయమేమి" యని పలుమారు మంత్రి డాక్టరు చెన్నారెడ్డి గారిని ప్రశ్నించిరి.

అప్పుడు చెన్నారెడ్డిగారిట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

"మా హైదరాబాదు రాజ్యములోని కాంగ్రెసు సంఘము భాషలననుసరించి రాజ్యములోని మండలములను విభజించవలెనని నిర్ణయించెను. మంత్రులమునూ ఆ యభిప్రాయమును ఆమోదించువారమే. ఆ విషయముపై అభిప్రాయ భేదములేదు.

"మా ఆంధ్ర మంత్రి మండలికి విశాలాంధ్ర నిర్మాణమునెడల అనుకూలాభిప్రాయమున్నది.

"కాని రాగల అక్టోబరు 1వ మద్రాసులోని ఆంధ్రజిల్లాలు, రాయలసీమ జిల్లాలు ఆంధ్రరాజ్యంగా ఏర్పడులోపుగ, హైదరాబాదు రాజ్యములోని ఆంధ్రులను మా ఆంధ్ర జిల్లాలనుమాత్రము మద్రాసునుండి విడిపోవు ఆంధ్రరాజ్యములో చేర్చుటకు కొన్ని ఇబ్బందులుగలవు. హైదరాబాదు మంత్రులందరము ప్రస్తుతము ఒక్క తాటిపై నడచుచున్నాము. కన్నడ, మహారాష్ట్రనిర్మాణ సమస్యలు చర్చలలోనున్నవి. అవి నిర్ణయింపబడునప్పుడు మేమునూ విశాలాంధ్ర రాజ్యములో కలిసిపోవుదుము. ఇంతలోపుగ, హైదరాబాదు రాజ్య వ్యవస్థలలోగాని, మంత్రివర్గములో గాని చీలిక ఏర్పడుట రాజనీతిగనుండదు.

"భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర సమస్యయెడల కేంద్రప్రభుత్వమునకు అనుకూలాభిప్రాయము గలదు. సరిహద్దుల కమిషను ఏర్పడును. ఈ విషయమై కొంత అనుకూల విధానమేర్పడిన పిమ్మట అన్నియు అనుకూలముగ పరిష్కారము కాగలవు. ఇందు విషయమై సందేహములకు గాని, వ్యాకులమునకు గాని తావుండదు."

ఈ విధముగ మంత్రి రెడ్డిగారు సమాధానమొసగిన పిమ్మట శ్రోతల సందేహములు తీరెను.

బొంబయి రాజ్యానికి వర్తకమునకుగాని ఉద్యోగములకుగాని ఇటీవల 30 సంవత్సరములలో మద్రాసు ఆంధ్రజిల్లాలనుండి వచ్చియుండిన ఆంధ్రులకుగాని, బొంబయి కామాటిపురం, ఆ ప్రాంతాలకు హైదరాబాదురాజ్యం నుండి వలసవచ్చిన తెలుగువారికిగాని హైదరాబాదు రాజ్యంలోని ఆంధ్రనాయకులకు "విశాలాంధ్ర" సమస్యయందు పరిస్థితులభావము గలదేమోయను సందేహముమాత్రం ఇప్పుడులేదు.

దాదరులోనుండెడి ఆంధ్రమహాసభయందు కొద్దిమంది (హైదరాబాదు) తెలుగువారు సభ్యులుగనున్నారు. వీరిపిల్లలుకొందరు ఉత్తర బొంబయి - శివ్ - నందుండెడి ఆంధ్ర విద్యాసంఘ విద్యాలయముయొక్క శిక్షణమును పొందుచున్నారు. కాని కామాటిపురం ప్రాంతాల్లో నుండెడి తెలుగుసంస్థలలో మద్రాసు ఆంధ్ర జిల్లాలనుండి వచ్చిన ఆంధ్రులెవరును సభ్యులుగ లేరు. మాలో కొందరు ఎస్. వి. నరసింహాచార్యులుగారు, ఎస్. ఎం. వై. శాస్త్రిగారు, ఏ అప్పారావుగారు, శిఖా శ్రీరామమూర్తిగారు, నేనూ, ఇత్యాదులము తెలుగువారితో కలసి మెలసి ఉంటాము. ఇంకా ఎక్కువమైత్రిఏర్పడితే ఎంతో బాగుగ ఉండునని అభిప్రాయం తెలుగువారికీ, మాకూ ఉంది.

కాని తెలుగువారికి స్వచ్ఛమైన ఆంధ్రభాషయందు పరిచయం తగ్గుచున్నందున, భాషను చక్కగా మాటాడుకోనూ ఆంధ్రదేశంలోని మనఇండ్లకు వచ్చుచూ పోవుచూ, అక్కడనే వివాహాలు జరుపుకొనుచూ ఉం

● 12 వ పేజీకి

అనైక్యతవల్ల అభివృద్ధిలో లేని బొంబయి ఆంధ్రసంస్థలు

జమీన్ రైతు

31—7—1953 :: శుక్రవారం
శ్రీ విజయ, ఆషాఢ బహుళ షష్టి

నూతన విద్యావిధానం

రాజాజీ తలపెట్టిన నూతన ప్రాథమిక విద్యా సంస్కరణ అమలును ఆపి, దానిని ప్రవీణులచే పరిశీలింప జేయాలని మద్రాసు శాసనసభ తీర్మానించింది.

కమ్యూనిస్టులు, ప్రజాసోషలిస్టులు, తమిళ సభ్యులు కొందరు ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా ఓటుచేశారు. ప్రభుత్వం యీ విషయంలో ఓడిపోయిందనే చెప్పవచ్చు.

సభ్యుల చర్చలధోరణిజూస్తే, దానిని తమ ఆమోదంతో ప్రవేశపెట్టలేదనే పట్టింపు వ్యక్తమైందిగాని, దానిలోని లోటుపాట్లనుగూర్చి ఎవ్వరూ శ్రద్ధవహించినట్లు కనుపించదు. రాజాజీ ప్రవేశపెట్టిన స్కీమును తాత్కాలికంగానైనా నిలుపుదల చేయించడమే తమ కర్తవ్యంగా భావించారు సభ్యులు.

రాజాజీ స్కీములోని మహత్తరాశయ విలువ యీనాడు గుర్తింపలేక పోవచ్చుగాని, అక్షరాస్యతకుతోడు కులవృత్తుల తర్ఫీదును చిన్నప్పటినుండి దోహదమిచ్చే యీ స్కీము అవసరాన్ని రేపైనా గుర్తించక తప్పదు.

చదువుకోదగినవారిలో సగంమందిగూడా యీనాడు పాఠశాలలకు హాజరు కాలేకున్నారు. మంచి జరుగుబాటుండే కుటుంబాలలోని పిల్లలుతప్ప, తక్కినవారు స్కూల్సుకు తమ పిల్లలను పంపలేని స్థితిలో వున్నారు. పాఠశాలకు పంపేలదులు, తమ చేతిక్రింద కుపకరిస్తాడనే భావమే దీనికి కారణం. నూతన విధానాన్నిబట్టి కొంతసేపు పాఠశాలకు వెళ్లినా, మిగతకాలం తమతమ వృత్తులవలంభించుటకు అవకాశం కలుగుతుంది. అటు అక్షరజ్ఞానికితోడు, యిటు కులవృత్తీ అలవడుతుంది. రాజాజీ చెప్పినట్లు యీ స్కీము వల్ల ప్రతిగ్రామము ఒక 'పాలిటెక్నిక్'గా రూపొందుతుంది.

అయితే యీ స్కీము విజయం తల్లిదండ్రుల మీద ఎక్కువ ఆధారపడి వుంటుందనే గమనించవలెను. స్కూలుకు పోయివచ్చిన తర్వాత, తల్లిదండ్రులు పిల్లలను ఏదో ఒక పనిలో నిమగ్నమయ్యేట్లు చూడకుంటే, పాఠశాలలో నేర్చుకున్న చదువు వ్యర్థమయ్యే ప్రమాదం లేకపోలేదు. ఏ స్కీమైనా, పిల్లల విషయంలో తల్లిదండ్రుల శ్రద్ధలేనిదే విజయవంతం కానేరదుగదా!

ఈస్కీము విషయంలో కరడుగట్టిన కులతత్వ సంస్థ ద్రావిడకళగం వైఖరి విమర్శనీయమే గాదు, నిర్దాక్షిణ్యంగా అణచదగిందిగూడా. యిష్టంలేకుంటే దాన్ని త్రోసివేయడానికి శాసనసభవుంది. కాని వ్యక్తులమీద ద్వేషముతో, కులతత్వంతో, అరాజకాన్ని కల్పిస్తే ఏ ప్రభుత్వమూ సహించి వూరుకోలేదు. తమిళనాడులో కళగంపుద్యమం సందర్భములో కాల్పులు జరిగాయన్నా, కొందరు మరణించారన్నా, దాని బాధ్యత ఆ విషమ పరిస్థితులు కల్పించిన కళగంమీద వుంటుంది గాని, ప్రభుత్వానిదిగాదు.

జకీర్ హుస్సేన్‌లాంటి విద్యావేత్తల మన్ననను పొందిన యీ స్కీము, తాత్కాలికంగా ఆగిపోయినా, యీ సందర్భంలో పరిశీలనకు నియామకమయ్యే ప్రవీణుల ఆమోదాన్ని గూడా పొందగలదని మేము విశ్వసిస్తాం.

కడపటివార్త

కాళహస్తి ఉపఎన్నిక

పోటీ సంజీవరెడ్డి, సుబ్బరామానాయుడు గారలమధ్య తీవ్రంగా వుండవచ్చు

చివరి నిముషంలో తెలుస్తున్నదాన్నిబట్టి హనుమంతరావు, సుబ్రహ్మణ్యం, కె. పట్టాభి రామానాయుడుగారలు తమ నామినేషన్లు వుపసంహరించుకుంటారనేది దృఢపడిపోయింది. సుబ్బరామానాయుడుగారిచేతగూడా వుపసంహరింపజేయాలనే ప్రయత్నం 30 వ తేది రాత్రి జరిగిందిగాని, వుపయోగంలేకుండా పోయింది. అంటే సంజీవరెడ్డి, సుబ్బరామానాయుడు గార్ల మధ్యమాత్రమే పోటీ వుంటుందన్నమాట!

సుబ్బరామానాయుడుమాత్రం సామాన్య ప్రజల్లోదూరి ప్రచారం తీవ్రంగా సాగించుకుంటున్నాడు. ఇతని అభ్యర్థిత్వాన్ని కమ్యూనిస్టుపార్టీ బలపరుస్తున్నది. లోక్‌పార్టీగూడా బలపరచే సూచనలున్నాయంటున్నారు.

కాంగ్రెస్‌వారుమాత్రం ప్రతిష్ఠబలాన్ని లెక్కగా అంచనా వేస్తూ, పెద్దవాళ్లనే వారి పరిమందిని కలుసుకుని ప్రొద్దుబుచ్చుతున్నారు. వీరుగూడా తాత్సారం చేయకుండా తీవ్రంగా ప్రచారం సాగించవలసి వుంటుంది.

గత ఎన్నికలలో వెంకటసుబ్బరావు మద్రాసులో వుండేవాడు, అందువల్ల తాలూకావాడైన బలరామిరెడ్డికివ్వడమున్నారు. యిప్పుడు పరాయి జిల్లావాడైన సంజీవరెడ్డిగారికెట్లా యివ్వడమంటారనే ప్రచారంగూడా జోరుగా సాగుతున్నది.

అందువల్ల కాంగ్రెస్‌వారు తమకున్న బలాన్ని కూడగట్టుకొని, తీవ్రమైనప్రచారాన్ని ప్రారంభించవలసిన తరుణంయిది.

— మా ప్రత్యేకవిలేకరి.

ముఖ్యవార్తలు

బిల్లు ఉపసంహరణ

ఇనాంగ్రామం ఎస్టేటు అవునా కాదా అనే విషయంలో అప్పీలు కాలపరిమితి అయిపోయిన తర్వాతగూడా ట్రిబ్యూనల్‌కు అప్పీలు చేసే అధికారం ప్రభుత్వం తీసుకుంటూ రద్దు చట్టానికి తేదలచిన సవరణబిల్లు వ్యతిరేకాంతో లేవ వున్నందువల్ల వుపసంహరించుకోబడింది.

మన చదువులు

ఇటీవల తీసిన లెక్కలవల్ల, శేకం మెజార్టీ 3 లక్షలమంది యస్. యస్. యల్. సి. ప్యాసవుతున్నారు. వీరిలో సగంమంది కాలేజీలకు చేరుతున్నారు. ఒక అరలక్షమంది యింటర్మీడియేట్‌లో చదువు చాలిస్తున్నారు. 50 వేలమంది గ్రాడ్యుయేట్లు అవుతున్నారు. నిరుద్యోగానికి సరాసరి దారితీస్తున్నాయి యీ ప్యాసులు!

ప్రభుత్వ బస్సులు

మదరాసు నగరం ప్రభుత్వ బస్సులలో టిక్కెట్లను అమ్మే ఆలోచనను ప్రభుత్వం మానుకున్నది. బ్రతికి బాగుపడిరి!

రాయలసీమ కాలేజీలు

ఆంధ్రరాష్ట్రము అక్టోబరు 1 వ తేదిన ఏర్పడబోతున్నందున రాయలసీమ కాలేజీలన్నీ మదరాసునుండి విడదీసి, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు అనుబంధముగా చేర్చడం జరుగగలదట. వచ్చే సంవత్సరంనుండి అనంతపురంలో ఆనర్సు, పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ కోర్సులను ప్రారంభిస్తారు. ఆ తర్వాతనే రాయలసీమకు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయం ఏర్పాటుచేయాలనుకుంటారట!

ప్రభుత్వం అప్పు

మదాసు ప్రభుత్వం 5 కోట్ల రూపాయలు అప్పుగా యివ్వదలచుకుంటే ప్రజలు 10 కోట్ల 91 లక్షల 22 వేల 9 వందల రూపాయలు అప్పుయిచ్చారు. మదాసునగరంలో 2 కోట్ల 39 లక్షలు 39 వేలున్నూ, రాష్ట్రేతర ప్రాంతాల నుండి 1 కోటి 97 లక్షలు, 67 వేలు, జిల్లాలలో కనూలైన మొత్తము 6 కోట్ల 44 లక్షల, 17 వేలు వసూలైంది. వసూళ్లకు సంబంధించి ప్రథమ స్థానాన్ని కోయంబత్తూరిది. అక్కడ 95 లక్షల 73 వేలు వసూలైంది. తక్కువ వసూలు జరిగింది నీలగిరి జిల్లాలో. అచ్చట 1 లక్ష 91 వేలు మాత్రమే వసూలైంది. నెల్లూరు జిల్లాలో 16 లక్షల 30 వేలు వసూలైంది.

కేంద్ర కో ఆపరేటివుబ్యాంకు

త్వరలో ఏర్పడనున్న ఆంధ్రరాష్ట్ర కేంద్ర సహకార బ్యాంకు కార్యాలయం విజయవాడలో వుండాలని నిశ్చయించబడింది. నూతన ఆంధ్రరాష్ట్ర సహకార బ్యాంకుకు మదరాసు సహకార బ్యాంకు సంపిణీలో మూలధనం నుండి 7 లక్షల 50 వేలు వాటాధనం, రిజర్వు ఫండునుండి 22 లక్షల 50 వేలు, హైలాండ్స్‌లో ప్రస్తుతం భూమి తనఖాబ్యాంకు వున్న భవనం రాగలదని తెలుస్తున్నది. ఇకే గాక మదరాసు బ్యాంకు ఆంధ్రబ్యాంకుకు 25 లక్షలను అడ్వాన్సు యిస్తుందట.

మిత్రరాజ్యసమితి

కొరియా యుద్ధవిరమణ సంధిని గురించి చర్చించే నిమిత్తమై ఆగస్టు 17 వ తేదీన మిత్రరాజ్యసమితి జనరల్ అసెంబ్లీ సమావేశమౌతుంది. సంధిపై సంతకాలు జరిగినట్లు తెలియగానే ఈ సమావేశాన్ని అసెంబ్లీ అధ్యక్షుడు పియర్సన్ ఏర్పాటు చేశాడు.

త్రివేది రాక

ఆంధ్రరాష్ట్రానికి కాబోయే గవర్నరు, ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వ వ్యవహారాల ప్రత్యేకాధికారి శ్రీ చందూలాల్ త్రివేదిగారు ఆగస్టు 3 వ తేదీన మద్రాసు వస్తారు. ఆంధ్రప్రభుత్వ కార్యాలయాలు ఎక్కడ ఏర్పాటు చేయవలసిందీ, సిబ్బంది పంపకం ఏవిధంగా జరుపవలసిందీ - వీరు కేంద్రప్రభుత్వపక్షాన పర్యవేక్షిస్తుంటారు.

కాశ్మీరు వ్యవసాయ సంస్కరణలు

భూపరిమితి కొంతపెంచాలని కమిటీసూచన

యిండియా రాజ్యాంగంలో పరిహారమివ్వకుండా ఎట్టి ఆస్తినిగూడా స్వాధీనపరచుకోగూడదని నిర్దేశించబడివున్నా, ఆ రాజ్యాంగం వున్నదున్నట్టు తమకు అనువర్తించకుండా చేసుకొని, కాశ్మీరులో అబ్దుల్లా ఆదర్శప్రాయంగా వ్యవసాయ సంస్కరణలను ప్రవేశపెట్టాడు. అవసరమైన చోట్ల కొంతవరకు, సాధకబాధకాలు విచారించి నిర్ణయించుటకు, కాశ్మీర్ హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి అధ్యక్షతన ఒక సంఘాన్ని నియమించగా, ఆ సంఘం సమగ్రంగా పరిశీలన జరిపి నివేదిక సమర్పించింది. ప్రజాభిప్రాయ ఆందోళనవల్ల యీ కమిటీ నియామకం జరిగింది. అందువల్ల ఒక్క భూసంస్కరణలకు సంబంధించేగాక, కంట్రోళ్లు వగైరా విషయాల్లోగూడా యీ కమిటీ విచారణ జరిపింది.

భూసారాన్నిబట్టిగాక, అన్ని భూములు ఒకటిగానే పరిగణిస్తూ భూమి గరిష్ట పరిమితిని నిర్ణయించడాన్ని యీ కమిటీ ఆక్షేపించింది. కొన్ని భూసారాన్నిబట్టి వుంటుంది కాబట్టి, దానినిబట్టి పరిమితి నిర్ణయించడం బాగుంటుందని యీ కమిటీ తన అభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చింది. మెట్టభూమిఅయితే గరిష్టపరిమితి జమ్మూప్రాంతంలో 38 ఎకరాలు, కాశ్మీర్ లోయలో 28 ఎకరాలు వుండాలని కమిటీ సూచించింది. ఇదివరలో సంస్థానమంతటా ఒక వ్యక్తి వుంచుకోదగిన గరిష్ట భూపరిమితి 22½ ఎకరాలుగా నిర్ణయింపబడివుండేది.

భూసంస్కరణల తర్వాత ప్రవేశపెట్టబడ్డ సహకారపరపతిసంఘాలు తగిన సహాయం చేయలేకపోయాయని, వాటి స్థానంలో రైతాంగానికి అప్పుపుట్టే అవకాశం కలుగజేయవలసిందిగా కమిటీ ప్రభుత్వాన్ని కోరింది.

కంట్రోలువిధానాన్ని అది అమలుపరచబడ్డ పద్ధతిని కమిటీ నిశితంగా విమర్శించింది. కాశ్మీర్ లోయలో సహకారసంఘాల పరిపాలనను గూడా విమర్శించాయి, జమ్మూకంటే, కాశ్మీర్ లోయలో ఆర్థికస్థితి దుర్భరంగావుండుటకు కారణం ప్రభుత్వ కంట్రోలువిధానం, సహకారసంఘాలు, యితర కారణాలని కమిటీ వెలిబుచ్చింది.

గుడ్డ, చక్కెర, ఉప్పు వగైరాలమీద కంట్రోళ్లు తొలగించమని సలహాయిచ్చింది.

శ్రీ కస్తూరిదేవి ఇండస్ట్రీస్
నెల్లూరు
★
మా ఉత్పత్తి కేంద్రంలో

స్త్రీలకు, పిల్లలకు కావలసిన వివిధ రకాల చక్కని కుట్టుపనులు.

లేసులు, ఎంబ్రాయిడరీ వస్త్రాలు తయారీ.

కలంకారీ, అద్దకాలు, ప్రింటింగులతో చీరలు, జాకట్లు, చోళీలు, పావడలు, పిల్లల చొక్కాలు, దుప్పట్లు, టేబులు గుడ్డలు, కర్టెన్లు, దిండ్లు, కుషన్నుకవరలు వగైరా.

అందముగా - నాణ్యముగా - సరసమైన ధరలకు తయరుచేసి యివ్వబడును.

అర్డరుయిస్తే మీకేతెలుస్తుంది.

అచ్చమైన జాతీయ సంస్థ!

ఆదరించి ప్రోత్సహించండి !!

ప్రకటన

కోవూరుతాలూకా మినగల్లులోని కారపాటి వెంకయ్యనాయుడు తాలూకు యె 0—75 ట్లు మాగాణి భూమిని నేను కౌలుకు చేసుకున్నాను. సదరు వెంకయ్యనాయుడు లోటుకు బాకీ ఉన్నట్లు తెలుస్తున్నది. అట్లా బాకీలున్నవారు, యెంత బాకీవున్నది తగు ఆధారాలతో 10 రోజులలోపల నాకు తెలియపరచవలెను. అట్లా తెలుపకున్న ఆ అప్పులకుగాని, వాటిపై కొన్ని వ్యాజ్యములకుగాని నేను బాధ్యుడనుకానని ఇందుమూలముగా ప్రకటిస్తున్నాను.

—ఇవమడుగు శేషురెడ్డి.
మినగల్లుగ్రామం.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

— విమర్శకుడు —

"కాళిదాస శ్రావ్య గానంబు చెడకుండ"

సరస రస మనోజ్ఞ సంపదా భ్యుదయాన
రచనసాగె మధుర రచనతోడ
కాళిదాస శ్రావ్య గానంబు చెడకుండ
నిర్వహించితీవు! వినర రాము!

మోచర్ల సరసుని తాను రచించిన శాకుం తలాన్ని మొన్న శనివారంనాడు రసజ్ఞులకు తన శ్రావ్యకంఠంతో చదివి వినిపించాడు.

తాను కవి, నటుడు, కావున ప్రదర్శనానుకూలంగా - కాళిదాసు భావం చెడకుండా, తన భాషామాధుర్యం విడకుండా శ్రోతలకు ప్రేక్షకులకు ఆనందాన్ని వ్వ సంకల్పించినట్లుగా కన్పిస్తుంది. ఎన్ని భాషాంతరీకరణాలున్నా దేనికది ప్రత్యేక విశిష్టతను కనపరుస్తూ ఆయా కవుల రసజ్ఞతను నిదర్శనాలుగ చేయుచున్నవి.

శాకుంతలం యెన్నో భాషలలోకి తర్జుమా కాబడి, యితర దేశాలవారి మన్ననలకుకూడా పాత్రమైన ఉత్తమ నాటకరాజం. ఇదివరకు మనకు లబ్ధిగా వుండిన ఆంగ్లేయ విద్యార్థికుడు, లండన్ విశ్వవిద్యాలయంలో తాను శాకుంతలాన్ని సంస్కృతంలో చదివినట్లు తన వుపన్యాసంలో చెప్పడాన్నిబట్టి దీనికిగల ప్రపంచాధిక్యత వ్యక్తమౌతుంది.

మోచర్లవారి రచన చివరఘట్టంలో సరళమై కొన్నిట స్వతంత్ర కావ్యమా అని గూడ అనిపించింది. గుణపక్షపాతులకు స్తవనీయ పరిశీలనవసరం. అభ్యుదయోస్తు!

"దేముడు వరమిచ్చినా పూజారి వరమివ్వలేదు"

అన్నట్లున్నది మన క్షయానుపత్రి విషయం. ఇంతా మూడు లక్షలు ఖర్చుచేసి ప్రయాసపడి ఆంధ్రదేశానికి ప్రథమయత్నంగా క్షయాసుపత్రి నిర్మిస్తే, జనరల్ వార్డులో పురుషులకు 18 పడకలుమాత్రమే యేర్పడినవి. నేటి ప్రభుత్వ వుత్తర్వులబట్టి పోలీసులకు ప్రాధాన్యత యివ్వబడడంవల్ల 18 మందిలో 10 మంది పోలీసులే చోటు ఆక్రమించుకొన్నారు. యిక 8 మందికి మాత్రమే తరాయివారికి అవకాశమేర్పడినది.

ఈ పరిస్థితిని సానుభూతితో గమనించిన శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు జనరల్ వార్డులో 40 పడకలకు అవకాశమిచ్చుటకు 40 వేలు విరాళము వాగ్దానముచేస్తే ప్రభుత్వము జనరల్ వార్డు కట్టించడానికి వీలులేదు స్పెషల్ వార్డులు కట్టించుటకు అవకాశమిస్తామన్నారట. అంటే జనరల్ వార్డులో 40 పడకలకు ప్రవేశమిస్తే ప్రభుత్వానికి ఖర్చులు జాస్తీఅవుతవి. స్పెషలు వార్డులయితే ధనవంతులవద్ద డబ్బువసూలుచేయుటానికి అవకాశముంటుందనేదే ప్రభుత్వ సంకల్పము.

భాగ్యవంతులకు ఎక్కడైనా అవకాశముంది; పేదలస్థితే చాలాశోచనీయంగావుంది. నెల్లూరు జిల్లాలో క్షయరోగులు వేలసంఖ్యలోనున్నారు. యిప్పుడుండేపద్ధతిలో యీ క్షయాసుపత్రివల్ల యేమీ ప్రయోజనములేదు. ఆంధ్రస్టేటు యేర్పడ్డతర్వాతనైనా ప్రత్యేక శ్రద్ధతీసుకొని తగిన వసతిని కల్పించవలసియుంటుంది.

రానురాను క్షయనివారణకు ఎన్నో మందులు కనిపెట్టబడుతున్నవి. మాటికి లోంగైమందికి కష్టకరముద్దరింద చే ఆశ యేర్పడ్డది. ఇలాంటప్పుడు తగినవసతి లేకపోతే యేమిప్రయోజనము?

అవుట్ పేషెంట్లుగానైనా ఎక్కువమందికి చికిత్సచేసే అవకాశమైనా తక్షణం కల్పించవలసియుంటుంది. ప్రభుత్వము, కాయకష్టల తగిన కృషిచేయుదుగాక.

పునః ప్రతిష్ట

కపాడిపాళెందగ్గరవున్న క్రిష్ణాం బ్రాంది పోలీసుస్టేషన్ను దర్గామిట్టకు మార్చడంతో ప్రజలలో అలజడి, భీతావహము ఎక్కువయినవి. ఎట్లయితేనేం ఎట్టకేలకు తిరుగా రైల్వేఫీడర్సు రోడ్డులో ఆ పోలీసుస్టేషను నెలకొల్పడానికి సంకల్పము జరిగినది. మహాలా ర్తమెప్పుడో?

ఇండ్లు దొరకకపోవడం అలద్ధం. కావాలంటే కమ్యూనిస్టు ఆఫీసుకు దొరికినంతమాత్రము పోలీసుకు దొరక్కపోయిందా? యింకా యీ దినము ఆరోడ్డులో రెండిళ్లు ఖాళీగానేవున్నవి. "మనస్సుంటే మార్గాలులేవా?"

పట్నం వీరాస్వామి

26 వ తేది ఋణదాతల సమావేశము జరిగింది. కాంపౌండుపాడీసులోని పంచాయితీలకు సహాయంగా మరి ఆయుగురి ఋణదాతల వుపసంఘాన్ని యేర్పరచారు. మమారు 250 మంది బాకీదార్లు ఒప్పుకుంటే నేగాని యీపంచాయితీలు పరిష్కరించడానికి వీలుండదు. యిప్పటికి 190 మంది మాత్రము ఒప్పుకొని సంతకాలు పెట్టారు. కొరత సంతకాలు జరుగుతున్నవి. ఒక్కరు కొరతవున్నా కోర్టుకు యెక్కవలసిందే. యిప్పుడైతే రూపాయకు 0—6—0 లు ప్రాప్తికైనా పరిష్కార అవకాశ మంటుందేమో? లేక కోర్టుకెక్కితే రూపాయకు కాలణాగూడా ఋణదాతలకు దక్కదు. కావున యీ విషయం గమనించి తక్కిన అందరూ ఒప్పుకొని సంతకాలుపెట్టి త్వరగా పరిష్కారానికి సహకరించడం వుత్తమం.

అసలు వీరాస్వామి కుటుంబమువారే యీ ఆస్తినంతా స్వాధీనపెట్టుకొని యేదైనా ఒక దామాషా ఋణదాతలకివ్వడానికి అవకాశముంటుందేమో ఆలోచించమని కుటుంబీకులకు కూడా ఒక అవకాశమిచ్చారు. నిజంగాకుటుంబంవారుఆస్తినిఅమ్ముకోవడంలోను, ఋణదాతలు విక్రయించడంలోను తేడావుంది. కుటుంబీకులమ్ముకుంటే ఎక్కువధరలురాబట్టవచ్చుకూడా. అయితే ఎవరైన ఒక పెద్దధనవంతుడు సహాయపడితేతప్ప యిదిసాధ్యంకాని వ్యవహారం.

ఒక పొరపాటుపనిజరిగింది. రెండు లేలఋణదాత మూడుమాసాలక్రిందట రచ్చచేయగా భయపడి వీరాస్వామిగారు పాత తేదీ వేసి రెండుయింజన్లు అతనికియిచ్చివాడని, వాటిలో ఒక్కటే అతనిబాకీ సరిపోయేదని అతను లాభపడటమేగాక అందరితోబాటు తనబాకీ పరిష్కారానికికూడా తిరుగుతున్నాడని తెలుస్తున్నది. యిది కేవలంతప్పపని. అదే ఆధారంగా పెట్టుకొన్న ఋణదాతలు నెత్తినకొంగువేసుకొని యేడుస్తుండగా యెవరికో ఒకరికిమాత్రం తనబాకీ కంటే ఎక్కువమొత్తాన్ని చ్చే వస్తువులను దత్తం చేయడం చాల దుర్మార్గం. పంచాయితీదార్లు యీదొంగను గమనించుదురుగాక.

మొన్నటి సమావేశంలో గంభీరమైన్న ఒక పెద్దమనిషి పట్నంవారి కుటుంబీకులవద్దకు పోయి తాను నోటుకట్లవాడిననీ, తనిలాకా లక్ష రూపాయల పద్దులున్నవనీ, తనకు రహస్యంగా కొన్ని గుడ్డలుయిస్తే తనిలాకానోట్లన్నీ మాయి

ప్తావనీ చేరంపెట్టినట్లు తెలుస్తున్నది. యిలాంటివి సహజమే. పంచాయితీదార్లు యిలాంటి పెద్ద మనుష్యులనుకూడా గమనింతురుగాక.

పెన్నానదికి నీరు

30 తేది వుదయం నెల్లూరు ఆనకట్టవద్ద పట్టన్నమయానికి నీర్లు వచ్చినవి. సాయంత్రానికి కొంత తగ్గినవి.

సంగమువద్దగూడా అదే కొలతలోవున్నవి. కనిగిరి చెరువు సప్లయిభాగనలు $8\frac{1}{2}$ అడుగులనీర్లు పారుతున్నవి. జాఫర్ సాహెబు కెనాలు $9\frac{1}{2}$ అడుగులు పారుతున్నవి.

30 వ తేది ప్రొద్దున ఆనకట్టమీద రాకపోకలు అడ్డగించబడినవి. సాయంత్రం 3 గంటలనుండి వదలివేశారు. రాకపోకలు సాగుతున్నవి.

నెల్లూరు చెరువు నీటి మట్టం		9.5 అడుగులు.
కనిగిరి చెరువు	,,	12 అ. 5. అం.
సర్వేపల్లి చెరువు	,,	0 అ. 7. అం.

వర్షం

29 తేది వర్షం 0.54.
30 తేది వర్షం 0.70.

డిన్నర్లు - టీపార్టీలు

జిల్లాజడ్జి శ్రీ బర్స్పెలాగారిపీడ్కోలు సందర్భంగా రేబాల దశరథరామిరెడ్డిగారు 29 తేది రాత్రిన్నీ, అబ్బాసీసాహెబుగారు 30 తేది రాత్రిన్నీ డిన్నర్లిచ్చారు. 31 తేది సాయంత్రం న్యాయవాదులసంఘమువారి వీడ్కోలు టీపార్టీ యేర్పాటుచేసిరి.

పొన్నలూరు వీరరాఘవరెడ్డిగారి కుమారుడు పి. చెంగారెడ్డిగారు మైకా వ్యాపారార్థం తన చిరకాలమిత్రున్నులో 27—4—53 తేది యూరప్ వెళ్ళి పర్యటించి 10—7—53 ది సురక్షితంగా విచ్చేసినసందర్భాన్ని పురస్కరించుకొని నెల్లూరు వర్తక్షాలా పేట వాస్తవ్యుడు కాంపౌండరు బి. శేషయ్యగారు మొన్న 26 వ తేది సాయంత్రం తనయింట్లో చిన్న టీపార్టీ నొసగిరి. జర్మన్ మైకానిపుణుడు విల్లీ శరదర్, గూడూరు మైకా ప్రముఖులు పలువురు విచ్చేసిరి. రామానాయుడు మాట్లాడుతూ యీ చెంగారెడ్డిగారి తాతగారగు చెంగారెడ్డిగారు మైకావ్యాపారార్థం ప్రథముడుగా విదేశసంచారాన్ని జ్ఞాపకంచేస్తూ వారి వ్యాపారదక్షతను, దూరదృష్టిని బుద్ధికుశలతను ప్రస్తుతిస్తూ యీ చెంగారెడ్డిగారు, తాతగారిపేర కాలేజీ నిర్మించవలసినదని సూచించిరి.

ట్రైయినింగు స్కూలునందు అసిస్టెంటుగ పనిచేస్తుండిన శ్రీ బి. ప్రేమానందం బి. ఏ. బి. యిడి. గారు బాపట్ల సీనియరు డిప్యూటి యిన్స్పెక్టరుగా ప్రమోషనయి వెళ్లుతున్న సందర్భంలో 28 తేది 3-2 క్లాసు విద్యార్థులు టీ నొసగి తమ ప్రేమాభిమానములతో సత్కరించిరి. అనతికాలంలో విద్యార్థుల అభిమానము చూరగొన్న వ్యక్తి.

కో ఆపరేటివ్ డిపార్టుమెంటు అండ్ కాలనైజేషన్ సో అపరేటివ్ డిప్యూటి రిజిస్ట్రారు వ్యాదయ స్వామిగారు పిఠాపురం కాలనీ గొడవల సందర్భంలో విచ్చేసినపుడు 26 వ తేది సాయంత్రం వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య గారు యీనాది హాస్టలులో వారికి టీనిచ్చి సత్కరించిరి. యిద్దరు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్లు, పలువురుపెద్దలు విచ్చేసిరి.

కలరా

కొవూరు:- నెల్లూరుతాలూకాలో 25 తేదీతో అంతమైనవారంలో 13 మందికి కలరా తగులగా అయిదుమంది మరణించారు. 25 తేది వరకు మొత్తం 83 కి వ్యాధిసోకగా, 23 మంది చనిపోయారు,

కోవూరుతాలూకాలో 25 తేదీతో అంతమైనవారంలో 6 మందికి తగులగా 6 మంది చనిపోయారు.

నెల్లూరుతాలూకాలో యిద్దరికి తగులగా యిద్దరూ మరణించారు.

సాలికితాలూకాలో ఒకరికి తగిలి బాగైంది.

సంతాపము

నెల్లూరు విఖ్యాత తెలుగు పండితులు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యశర్మగారు 24—7—53 తేది దెవాడలో కుమారుని యింట మరణించినారని తెలుపుటకు విచారించుచున్నాము. చాలకాలం ఎ. బి. యం. గరల్సు హైస్కూలులోను, కొద్దికాలము శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయంలోను తెలుగు పండితుడుగా పనిచేసిన వ్యక్తి. వీరి మరణమునకు వీరి కుటుంబానికి మా సానుభూతి.

సంగీతదర్శకుడు శ్రీ అద్దేపల్లి రామారావుగారి తమ్ముడు, హరికథా కాలక్షేప విద్వాంసుడు అద్దేపల్లి లక్ష్మణశాస్త్రి భాగవతారుగారు 17.7.53 బాపట్లలో చనిపోయినారని తెలుపుటకు విచారిస్తున్నాము. వారి కుటుంబానికిని, సోదరులకు మా సానుభూతి.

ఖూనీకేసులు

గుడ్లదొన మజరా ఎరుకలరెడ్డి పాళెంలో గాలిపుల్లపోత్తం ఆ నేవ్యక్తిని భార్యకారమ్మ, అత్తపందులవరసమ్మ, బావమరుదులు పందుల మోసెన్, పందుల చిన్నయ్యగారలు 23.1.53 తేదిన హత్యచేసి పక్కవాగులో నీళ్లలోకిలాగి పూడ్చిపెట్టారన్న నేరాన్ని జిల్లా సెషన్సుజడ్జి బర్స్పెలాగారు విచారించి, 24—7—53 తేదిన ప్రాసిక్యూషను ముద్దాయిలను విడుదలచేసారు. ఈ కేసులో ఆ సెషన్సు ముద్దాయిలు నేరస్థులని అభిప్రాయమిచ్చిరి.

● కొరత 8 వ పేజీలో

నేషనల్ లాడ్జి

బోర్డింగ్ & లాడ్జింగు
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు

★

మా ఖాతాదారుల సౌకర్యార్థం, 30—7—1953 నుండి భోజనం టిక్కెట్లు, కాఫీ, టిఫిను టిక్కెట్లు యివ్వబడును. మా అభిమానులు యధారీతి మమ్ము ప్రోత్సహించప్రార్థన

క్రొత్త రేట్లు

ఒకభోజనం	రూ 0—10—0
30 టిక్కెట్లు	16—0—0
60 టిక్కెట్లు	31—0—0
సింగిల్ క్యారియర్	0—12—0
సింగిల్ క్యారియర్ 30 టిక్కెట్లు	19—8—0
60 టిక్కెట్లు	38—0—0
డబుల్ క్యారియర్	1—2—0
30 టిక్కెట్లు	30—0—0
60 టిక్కెట్లు	60—0—0
పెరుగు —	0—2—0

(టిఫిన్ టిక్కెట్లు 5-8-0 లవి. రూ. 5 లకు ఇవ్వబడును.)

మీ ఆదరాభిమానములను వాంఛించు
పి. శేషగిరిరెడ్డి,
ప్రొప్రయిటర్.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

[7వ పేజి కొరవ]

చేనేతకాంగ్రెస్ రాయబారం

జిల్లాముఖ్యకేంద్రాలలో, కనీసం చేనేత సహకార విక్రయసంఘాలున్నచోట్లనైనా శాఖ డిపోలు తెరిపించమని కోరుటకు, జిల్లాచేనేత కాంగ్రెస్ పక్షాన కలెక్టరుకడకు రాయబారము వెళ్ళగా - సానుభూతితో విని, ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులకోసం నిరీక్షిస్తున్నామని, రాగానే విజ్ఞాపనను శ్రద్ధతో పరిశీలిస్తానని చెప్పారట.

• • •

కాలేజి

వి. ఆర్. కాలేజి క్యాలండర్‌లో ట్యూషన్ ఫీజు జూనియర్ విద్యార్థులకు రు 46/- లు, సీనియర్ విద్యార్థులకు రు 40/- లు నిర్ణయించియుండగా, ఆచరణలో సీనియర్ విద్యార్థులకడ్డ కూడా రు 46/- లు వసూలు చేస్తున్నారట. ఈ విషయం ప్రిన్సిపాల్ గారు పునఃపరిశీలన చేస్తారా?

• • •

ద్రవ్యదుర్వినియోగం

వెనక నాయుడుపేట ఎగ్జిక్యూటివు ఆఫీసరుగా వుండిన మహమ్మద్ యిబ్రహీం షరీఫ్ సాహెబ్ గారు నాయుడుపేట పంచాయితీ డబ్బు 10 వేలు అడ్వాన్సులుతీసుకొని సరియైనలెఖ్ఖలు చూపలేదని సస్పెండుచేశారట.

వెంకటగిరి డబ్బు 7 వేలు కూడా ఆకే గతి పట్టిందట. ఇట్టి నేరాలకు ముద్దుముద్దుగా శిక్షించడం కాదు, తీవ్ర - కఠిన - శిక్షలు తీవ్రచర్యగా వుండాలి.

• • •

మార్కెటింగ్ ఫెడరేషన్

యినికరిక బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన వ్యవహరించబడిన ధాన్యం మార్కెటింగ్ ఫెడరేషన్ లిక్విడేట్ అయింది. పెట్టుబడి పెట్టినవారికి రు 1కి రు 0–6–0 లు వంతున పంచిస్తున్నారట.

• • •

ప్రపంచాన్నంతా ఒకమాటే మ్రింగి వెళ్ళగక్క సమర్థులైన చారి అండ్ చారివారి అధ్యక్ష్యాన నడచిన నెల్లూరు పవర్ అండ్ లైట్ కంపెనీనికూడ లిక్విడేట్ చేసి రు 1కి 0–12–0 వంతున పంచియిచ్చారు.

వీటినిపరిశీలిస్తే మనమింకా సమిష్టివ్యాపార సంస్థల నిర్వహణానికి సమర్థులము కాలేమేమో?

• • •

అన్నంరెడ్డి వెంకురెడ్డిమీద కేసు

భర్త ప్రత్యర్థులు కత్తి చూపి బెదిరించి 10 వేల రూపాయలకు ప్రాంసరి నోటు వ్రాయించుకున్నారని కేసు:-

అసిస్టెంటు సెషన్సుజడ్జిగారు విచారించి గత 13 తేది క్రోసికేశారు. ముద్దాయిలపక్షంలో మంగమూరు విశ్వనాథరావు అండు సన్సువారు వాదించారు.

భార్యాభర్తల మధ్య పరాయివారికెందుకయ్యా జోక్యం? ఎక్కడి చిల్లరారు? ఎక్కడ పడదమనారు?

• • •

పెద్ద మోసగాని అరెస్టు

చిత్తూరుజిల్లా పుత్తూరు వాస్తవ్యుడు అన్నం రాధాకృష్ణయ్య ఉరఫ్ చెన్నకేశవులుశెట్టిని గత 20 తేదిన అనుమానంపై నవాబుపేట సబ్‌యిన్‌స్పెక్టరు యం. ఎ. షెరీఫ్‌గారు అరెస్టు చేసి సబ్‌మేజస్ట్రేటుకోర్టులో హాజరుపెట్టగా 15 రోజులు అతన్ని రిమాండులో వుంచారు. ఈ రాధాకృష్ణయ్య ఇ-తనపూర్వం నెల్లూరులో తాను లక్షాధికారినని ఒకరి వెళ్ళరినో దత్తు తీసుకుంటానని చెప్పి, వారిని మద్రాసుకు తీసుకుపోయి మోసంచేసి కొంత ద్రవ్యం అపహరించినాడట. ఇటీవల రాధాకృష్ణయ్య నెల్లూరులో పెద్దమనిషిలాగా షికారుచేస్తుండగా ఒక ఆర్యకూరు వైశ్యుడు గుర్తించి అనుమానించి షెరీఫ్‌గారికి రిపోర్టుచేశాడట. అనుమానంపై అరెస్టుచేసినప్పుడు ఇతనిని ప్రశ్నిస్తే మొదట తిరుపతి అని కొంగపేరు కొంగ విలాసము యిచ్చాడట. వెంటనే షెరీఫ్ తిరుపతికి ఫోన్‌చేస్తే సర్వాబద్ధమని తేలిందట. అనుమానం ధృఢపడి, నెల్లూరు కింగరెప్రింటు బ్యూరో నుంచి రాధాకృష్ణయ్యమునుపూర్వ వివరాలు సేకరించగా ఇతను యింతవరకు 20 కేసులలో శిక్షఅనుభవించియున్నాడట. దాదాపు అన్ని కేసులలో ఇతడు మోసము, దొంగతనాలు పంద ర్యాలలో శిక్షింపబడియున్నాడు. ఇతర కేసుల్లో ఏమైనా చిక్కుకొని పరారిలోవున్నాడా అనే విషయమై చిత్తూరుజిల్లా డి. ఐ. బి. లో విచారణ సాగించబడుతున్నది. సెహబాస్! మిస్టర్ షరీఫ్.

• • •

కుదవనగలవారికి జరిమానా

నెల్లూరు నవాబుపేటలో లైసెన్సులేకుండ కుదవ నగలు వుంచుకొన్న 5 గురికి నెల్లూరు సబ్‌మేజస్ట్రేటు ఒక్కొకరికి రు 50 లు చొ॥ జరిమానా విధించారు.

గత 24 తేది మరలా కుదువనగలు వుంచుకొన్నందుకుగా మల్లా పెద సుబ్బరత్నమ్మ (హరిలేపిధి), చంద్రిశెట్టి రమణమ్మ (రంగనాయకులపేట) గారలను నవాబుపేట సబ్ ఇన్‌స్పెక్టరు షెరీఫ్‌గారు అరెస్టుచేసి కేసు పెట్టారు. వీరిరువురకు సబ్‌మేజస్ట్రేటు చెరి 25 రూపాయలు జరిమానా విధించారు.

• • •

సర్వేపల్లికాలువలో స్త్రీ శవం

గత 25 వ తేదీన పాట్టిజేని ఆదెమ్మ అనే గొల్ల స్త్రీ శవం సర్వేపల్లి కాలువలో జేమ్సు గార్డన్సుకడ్డ తేలింది. ఆవిడ అంతకుముందురోజే కాలువలో దుమికి మరణించిందంటున్నారు. ఈమె స్వగ్రామం కోవూరుతాలూకా తిప్పలపాడట. ఈమె భర్తను వదిలివేసి నెల్లూరువచ్చి కొంతకాలంగా వుంటున్నదట. ఈమె సుఖరోగాలతో చాలా బాధపడుతుండినదని, డాక్టర్ సుందరరాజన్ కడ్డ చికిత్స పొందుతుండినదని తెలుస్తున్నది. ఈమెకు 30 ఏళ్లుంటాయి. ఈమె అకాలమరణానికి ఆత్మహత్యయే కారణమై యుంటుం దంటున్నారు. పోలీసువిచారణ సాగిస్తున్నది. శవపరీక్ష రిపోర్టు యింకా రాలేదు.

• • •

నెల్లూరులో చౌకడిపోలు

నెల్లూరు పట్టణంలో చౌకడిపోలు 28 తేది నుండి ప్రారంభించవలసిందిగా కలెక్టరు ఉత్తర్వు చేసారు. ఈ చౌకడిపోలలో మధ్యప్రదేశ్ ధాన్యం సేరు 1.కి రు 0-4-9 ల వంతున ధర నిర్ణయించి, అమ్మించవలసిందిగా ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు.

కాని మధ్యప్రదేశ్ ధాన్యం సేరు రు 0.4-9 లకు కొని బియ్యం చేయిస్తే సేరు బియ్యం ఖరీదు రు. 0–10–3 అవుతుందని, నూకలు ఎక్కువ అవుతాయని, అందువల్ల చౌకడిపోలు తెరచినాగూడా లాభంలేకుండా పోతూవుందని ప్రజలలో విచారం, అసంతృప్తి ఎక్కువగావుంది. కలెక్టరుగారు సర్కారీ వ్రాసి తెప్పించి మద్రాసులోవలె బియ్యం సేరు 1 కి రు 0–7–0 చొప్పున సామాన్యప్రజలు కొనగోలుకొనుకుంటుబాటులో వుంచుటలాగున చేయుట మిక్కిలి అవసరమైయుంది.

జిల్లాగ్రామాలలో ధాన్యం నిల్వలు లేవన్నట్లుగా జిల్లా సివిల్ సప్లయి అధికారులు ప్రభుత్వానికి వ్రాసినట్లు తెలుస్తున్నది. ఇది సరియైన రిపోర్టు కాదు. మంచిధరలు వచ్చినప్పుడు అమ్ముకుందామని లక్షల రూపాయల విలువగల ధాన్యం భూస్వాములు యింపీరియల్, ఆంధ్రిబ్యాంకీలలో ధీమాచేసియున్నారట. ఇది అందరకూ తెలిసిన విషయమే. కావున కలెక్టరుగారు యీ విషయంలో శ్రద్ధతీసుకొని న్యాయదృష్టధాన్ని అనుసరించి సామాన్యప్రజల గోడును తగ్గిస్తారని కోరుతున్నాము.

• • •

కోలార్ ఫుట్‌బాల్ ఆటగాని మృతి

నెల్లూరులో ఆలిండియా గాంధిమెమోరియల్ ఫుట్‌బాల్ పోటీలలో పాల్గొంటున్న కోలారు మహమ్మదన్ స్పోర్టింగ్ క్లబ్బు లెఫ్ట్ బ్యాక్ ఆటగాడు ముహమ్మద్ గౌస్ 27 వ తేదీన రక్తపోటువానికి గురయి ఆకస్మికంగా మరణించాడు. పెద్దాసుపత్రిలో వెంటనే చేర్చారు. కాని లాభంలేకపోయింది. ఇతనిశవాన్ని టాక్సీలో కోలారుకు తీసుకొనిపోయారు.

ఈ దుస్సంఘటనకు సంతాపచిహ్నంగా 28 తేదీ ఆటల పోటీలు నిలుపబడినవి. మృతుడు గౌస్ బాలార్పేట వాస్తవ్యుడు. 20 సంవత్సరముల వయస్సు. మెట్రిక్యులేషన్ విద్యార్థి. మంచి ఆటగాడు.

• • •

ఆదివారం 2 వ తేదితో ఫుట్‌బాల్ పోటీలు పైనల్సు సమాప్తమౌతాయట. పైనల్సు వివరాలు వచ్చేవారం.

• • •

బస్సు ప్రమాదం

ఉమామహేశ్వర సర్వీసువారి నెల్లూరు - వింజమూరు యం. డి. యస్. నెం 800 రు బస్సు దామరమడుగు సమీపంలో మొన్న 3.30 గం॥ లకు తల్లక్రిందులైంది. బస్సులోని ప్రయాణీకులకు స్వల్పమైనదెబ్బలు తగిలినాయంటున్నారు. వారు చికిత్సకొరకు బుచ్చి ఆసుపత్రిలో చేర్చబడినారు. ఈబస్సుకు అసలు బ్రేక్ పెట్టు చేయించలేదని అందువల్లనే సరైన స్థితిలో బండి లేనందువల్ల ప్రమాదము జరిగిందంటున్నారు. డ్రైవరును కోవూరు సర్కిల్ అరెస్టుచేసినాడు.

ఇటీవల మన జిల్లాలో బస్సుప్రమాదాలు ఎక్కువగా వుండినవి. ఈ ప్రమాదాలకు కారణం అశ్రద్ధతోడు, బండ్లు సరైనస్థితిలో లేకుండుటయే. రాను, రాను! కొన్నిబండ్లు నుర్ర్జిరైట్లతో రాత్రిళ్లు ప్రయాణం సాగిస్తున్నాయి. మిస్టర్ ఆర్. టి. ఓ., కొంచెం శ్రద్ధతీసుకోరయ్యా? ఈ విషయాలు ప్రజల విలువైన ప్రాణాలకు సంబంధించినవి!

• • •

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు	పుట్టి 1.కి	385–0–0
జి. బి. 24	,,	400–0–0
ఈశ్వర్లు - కేసర్లు	,,	320–0–0
రాగులు	,,	400–0–0
జొన్నలు	,,	470–0–0
బియ్యం 70 శేర్ల బస్తా		48–8–0
యాదగిరిబియ్యం 70 శేర్ల బస్తా		41–8–0
ఎండుమిర్చి	మ. 1.కి	26–8–0
,,	వీశ 1.కి	4–0–0
చింతపండు	మ. 1.కి	8–8–0
,, 2-వ రకం	,,	7–8–0
,, 1-వ రకం	వీశ 1-కి	1–2–0
,, 2-వ రకం	వీశ 1-కి	1–1–0
శనగపప్పు	వీశ 1-కి	3–4–0
కొబ్బరినూనె	,,	3–4–0
తెలకలు	తూము 1.కి	25–0–0
మినుములు	,,	39–0–0
నల్ల పెసలు	,,	30–0–0
పచ్చ పెసలు	,,	28–0–0
బెల్లము 1-వ రకం మణుగు 1.కి		7–8–0
,, 2-వ రకం మణుగు 1.కి		7–0–0
,, 1-వ రకం వీశ 1.కి		1–1 0
,, 2-వ రకం ,,		0–15–0

వెండి—బంగారు

పవరత్తు బంగారు	రు 54 – 0–0
పవర ,,	58 – 8–0
పాట్లా ,,	57 – 8–0
వెండి తులం	1 – 9–0

టెండరు నోటీసు

ఈ దిగువ కనుపరచబడిన పనికిగాను కావలి పంచాయతీఆఫీసులో 1953 సం॥ ఆగస్టు నెల తే 20 ది సాయంత్రం 4 గం॥ వరకు పంచాయతీ ఎగ్జిక్యూటివు ఆఫీసరువారు సీలు వేసిన టెండరులను తీసుకొందురు. ప్రతిటెండరు దరఖాస్తుతోటి డిపాజిట్టు కట్టినట్లు చలానాగాని, రసీదుగాని జతపరచి పంపవలయును. టెండరులు తే 20-8-53 దివ సాయంత్రం 4.30 గంటలకు తెరువబడును. పనిని గురించిన వివరములు ఆఫీసు పనిచేయు కాలములో తెలుసుకొనవచ్చును.

పని వివరం	ఎస్టిమేటు మొత్తం	డిపాజిట్టు కట్టవలసిన మొత్తం
1. కావలి గవర్నమెంటు ఆసుపత్రి ఆవరణములో ఒకలా పెద్దను కట్టుట	రు 4200/-	రు 210/-

—N. Venkatasubba Reddy
Executive officer.

ప్రభాతప్రెస్-నెల్లూరు
ఎంబోజింగు
అన్ని రకముల అచ్చుపనులు
అందముగా చేయబడును.

అందాన్ని—ఆనందాన్ని
రెంటినీ యివ్వగలరు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి & సన్సు
నగలవర్తకులు
చిన్నబజారు — నెల్లూరు.

దురాశకుపోతే ధాన్య సేకరణ జరుగునని కలెక్టరు హెచ్చరిక

నెల్లూరు జిల్లాకలెక్టరు శ్రీ హెచ్. సాంబమూర్తిగారు రైతులకు, వ్యాపారస్తులకు యీ దిగువహెచ్చరిక జేస్తున్నారు:—

"ఆహారధాన్యాలు బజారులో సరసమైన ధరలకు లభ్యం కావడం లేదని, రైతులు, వర్తకులు అధికలాభాలు గుంజుకొనుటకు సరసమైన ధరలకు ధాన్యం స్వేచ్ఛగా బజారుకు రాకుండా అరికడుతూ ధరలు నిర్భంధంగా పెంచుతున్నారని నాదృష్టికి వచ్చింది. కంట్రోలు తీసివేయకముందు వున్న న్యాయమైన ధరలమేరకు తగ్గించుటలో సహకరించకుంటె, 1952 ఆహారధాన్యాల (లైసెన్సింగ్ మరియు ప్రొక్యూర్‌మెంటు) వుత్తర్వు 10 వ క్లాజు ననుసరించి ధాన్యసేకరణకుపక్రమించబడునని హెచ్చరిస్తున్నాను."

ఆంధ్రబిల్లుకు సవరణలు

మద్రాసు అసెంబ్లీలో ఆంధ్రరాష్ట్రం బిల్లుపై చర్చలలో అన్ని క్లాజులకు 279 సవరణలు ప్రతిపాదించబడినవి.

* * *

"ఆంధ్ర, మైసూరు, మద్రాసు, ఒరిస్సా, హైదరాబాదు, మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్రాలమధ్య సరిహద్దులను అంతిమంగా నిర్ణయించడానికి తగు చర్యలు గైకొనాలి. ఇందుకు ఆయా రాష్ట్రప్రభుత్వాలమధ్య చర్చలఫలితంగా ఒడంబడికలు జరగడం ద్వారాగాని, లేదా సరిహద్దు విచారణ సంఘాన్ని లేదా సంఘాలను గాని నియమించి విచారణ జరిపించడంద్వారాగాని ఈ సరిహద్దుల అంతిమనిర్ణయం జరగాలి. ఈ నిర్ణయాల ప్రకారం ఆయాజిల్లాల సరిహద్దులను సవరించి వాటిని పునర్నిర్మించవలెను." అన్న సవరణతో పరిసర రాష్ట్రాలలోగల ఆంధ్రప్రాంతాల భవిష్యత్ నిర్ణయం గూర్చిన ఆంధ్రరాష్ట్రంబిల్లు మూడవక్లాజు ఒక ఓటు మెజారిటీతో ఆమోదించబడినది. సవరణకు అనుకూలంగా 122 మంది, ప్రతికూలంగా 121 మంది ఓటుచేసారు. నలుగురు తటస్థంగా వున్నారు.

* * *

ఆంధ్రహైకోర్టు స్థాపనకు సంబంధించిన క్లాజును ఆంధ్ర అసెంబ్లీతీర్మానం చేసినప్పుడు గాని లేదా ప్రెసిడెంటుగాని 1954 జూన్ 1.వ తేది లోగా ఆంధ్రహైకోర్టును ప్రత్యేకముగా స్థాపించాలన్న సవరణతో మద్రాసు అసెంబ్లీ ఆమోదించింది. హైకోర్టుపై జరిగిన వోటింగులో ఆంధ్రేతరసభ్యులందరు తటస్థంగా వుండిరి. ఈ సందర్భంలోనే స్పీకరు కాస్టింగ్ ఓటు వుపయోగించారు.

* * *

ఆంధ్రరాష్ట్రానికి సాధ్యమైనంతవరకు ఆంధ్ర ఉద్యోగులను నియమించాలన్న ప్రధానసూత్రాన్ని ఆమోదిస్తూ, ఆంధ్రరాష్ట్రంలో సర్వీసు చేయవచ్చే ఆంధ్రేతర ఉద్యోగులకు కనీసం ఒక సంవత్సరంపాటు రక్షణలు, అదనపు అలవెన్సులు ఇవ్వాలన్న సవరణలతో ఉద్యోగుల పంపిణీకి సంబంధించిన ఆంధ్రరాష్ట్రబిల్లు క్లాజులను మద్రాసుఅసెంబ్లీ ఆమోదించింది.

* * *

శేషించిన మద్రాసురాష్ట్రములోని వైద్య, విద్యాసంస్థలలోను బళ్ళారిలోని రెండుసంస్థలలోను ఆంధ్రులకు ఎంతకాలం ఎటువంటి సదుపాయాలు సమకూర్చాలన్న విషయంలో ఆంధ్ర, మద్రాసు, మైసూరుప్రభుత్వాలు 1954 జనవరి 1 తేది నాటికి ఒక ఒడంబడికకు రావాలని, ఆ నాటికి ఒడంబడిక కుదరనప్పుడు ప్రెసిడెంటు నిర్ణయంచేయాలని ఆంధ్ర బిల్లులో వున్న 57-వ క్లాజును మద్రాసుఅసెంబ్లీ యథాతథంగా ఆమోదించింది. ఏఏ సంస్థలలో ఆంధ్రులకు వసతిచూపాలన్నది తొమ్మిదవ షెడ్యూలులో వివరాలున్నవి.

* * *

తుంగభద్రప్రాజెక్టు నిర్వహణ సందర్భంలో రాష్ట్రపతి అధ్యక్ష్యాన పనిచేయడానికి ఒక బోర్డును నిర్ణీతతేదీ లోగాగాని, తర్వాతగాని నియమించాలనే సమిష్టితీర్మానానికి మద్రాసు శాసనసభ అంగీకరించింది.

* * *

ఆస్తి అప్పులపంపిణీ జనాభా ప్రాతిపదికపై, సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తి అధ్యక్షులుగా గల ట్రిబ్యునలుసంఘం సిఫార్సు ననుసరించి రాష్ట్రపతి ఉత్తర్వుపై జరగాలనీ, ముసాయిదా బిల్లులోని 46 వ క్లాజును తీసివెయ్యాలనే సవరణను మద్రాసు శాసనసభ ఆమోదించింది. సవరణకు అనుకూలంగా 144 ఓట్లు, ప్రతికూలంగా 134 ఓట్లు వచ్చినవి. 10 ఓట్ల తేడాతో సవరణ నెగ్గినది.

* * *

ఆంధ్రరాజధాని స్థలనిర్ణయంపై వచ్చిన సవరణలలో మొదట "తిరుపతి" సవరణపై ఓటింగ్ తీసికోబడింది. అనుకూలంగా 13 గురు ఓటు చేసారు. సవరణ వీగిపోయింది. విజయవాడ సవరణపై డివిజన్ కోరనందున సవరణ వీగిపోయింది. విశాఖపట్నం సవరణకు 16 ఓట్లు మాత్రమే వచ్చినందున సవరణ వీగిపోయింది. అటుతర్వాత విజయవాడ-గుంటూరు సవరణపై వోటు తీసుకోబడింది. సవరణ ఒక వోటు తేడాతో వీగిపోయింది. సవరణకు అనుకూలంగా 62 మంది (వీరంతా ఆంధ్ర శాసనసభ్యులే) ప్రతికూలంగా 63 ఓట్లు వచ్చాయి. ఆంధ్రేతరసభ్యులు 5 గురు సవరణకు ప్రతికూలంగా ఓటుచేయుటవలననే సవరణ ఓడిపోయింది. ఈ సవరణ టెక్నికల్‌గా వీగిపోయినా, నైతికంగా విజయమందినట్లే.

* * *

చెన్నపురిలోని భవనాలక్రింద ఆంధ్రరాష్ట్రానికి 230 లక్షల రూపాయలు పరిహారం చెల్లించాలని ఆంధ్రబిల్లులోవున్న క్లాజును తొలగించాలని ఒక తమిళ్ కాంగ్రెసు సభ్యుడు సవరణ తేగా, ఆస్తి అప్పులపంపిణీ వ్యవహారాలు కమిషన్ పరిశీలనకు వదలివేయబడియున్నందున చెన్నపురి భవనాలకు పరిహారం చెల్లింపువిషయ్య మిరిగి చర్చనీయాంశం కారాదని అభ్యంతరం తెలియజేయగా, చర్చ జరగాలని స్పీకర్ రూలింగ్ యివ్వడంతో శాసనచర్చలలో పాల్గొనవలసిలేదని నిరసన తెలియజేస్తూ అన్ని పార్టీల ఆంధ్రశాసనసభ్యులు, తమిళనాడు, కేరళ ప్రాంతాల కమ్యూనిస్టుసభ్యులు, తెలుగు మంత్రులతోసహా అసెంబ్లీనుంచి వాకౌట్ చేసారు. వీరెవ్వరులేకుండానే ఆంధ్రాబిల్లులోని మిగిలిన షెడ్యూల్సుపైన, క్లాజులపైన చర్చజరిగి, సవరణలు ఆమోదింపబడి, "సభవారి సూచనలతో ఆంధ్రాబిల్లును మద్రాసు అసెంబ్లీ ఆమోదిస్తున్నదన్న" ప్రతిపాదనను [illegible] అంగీకరించబడినట్లు స్పీకరు ప్రకటించడంతో రెండువారాలుగా సాగిన ఆంధ్రబిల్లుపై చర్చలు మొన్నటితో సమాప్తమైనవి.

ప్రొగ్రెసివ్ యూనియన్

కార్యదర్శిగా శ్రీ పి. వి. రమణా రెడ్డిగారి ఎన్నిక

నెల్లూరు ప్రొగ్రెసివ్ యూనియన్‌కు 19 తేదీ నాడు కార్యవర్గ ఎన్నిక జరిగింది. ప్రధాన కార్యదర్శిగా గత పర్యాయముండిన శ్రీ పి. వి. రమణారెడ్డి బి. ఎ., ఎల్ ఎల్. బి. గారు ఎన్నికయ్యారు. వీరితో పోటీచేసిన శ్రీ కాళహస్తి రామనాథంగారు ఓడిపోయారు.

అధ్యక్షులుగా శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోబడ్డారు.

ఉపాధ్యక్షులుగా శ్రీ మంతు చెంగల్రాయశెట్టి, ఎడ్లపల్లి వెంకటేశ్వర్లు, యస్. యన్. కృష్ణమూర్తి, జి. వి. సుబ్బారెడ్డి గారలు, సహాయ కార్యదర్శిగా శ్రీ పి. ఎల్. స్వామి, గౌరవ లైబ్రేరియన్‌గా శ్రీ కె. తిరుపతిరెడ్డి, కార్యవర్గ సభ్యులుగా శ్రీ పి. వి. సుబ్బారెడ్డి, జి. వెంకటసుబ్బారెడ్డి, కె. యస్. సుందరరాజారావు, కె. రామయ్య, యం. వేణుగోపాలనాయుడు, టి. ఎల్. కంఠస్వామి, యం. గోపాలాచారి, మంగు శంకరనారాయణ, కె. రామచంద్రరావుగారలు ఎన్నుకోబడ్డారు.

కార్యవర్గం యేటా గాకుండా, మూడు సంవత్సరాలకొకసారి ఎన్నుకోబడాలని నిబంధనావళిని సవరించారు.

ప్రొగ్రెసివ్ యూనియన్‌కు మంచి రీడింగురూమువుంది. కాని దానికి తగిన వసతి కలుగలేదు. కార్యదర్శి రమణారెడ్డి, కార్యవర్గమూగూడా దాని అభివృద్ధికి కృషిచేయాలని కోరుతున్నాము. లైబ్రరీనిగూడా మంచి స్థితికి తీసుకురావడంగూడా అవసరం.

—మా. వి.

పంచాంగం

వర్షవిచారణ

1953 ఆగష్టు 3, 4, 5 తేదులలో చంద్ర, గురువులు, వృషభరాశిన కలయుటవలన వర్షయోగము; ఆగష్టు 7, 8, 9, 10 తేదీలలో జలచంద్రయోగమువలన వర్షయోగము.

ఆశ్లేషకార్తె

1953 ఆగష్టు నెల 2 వ తేది ఆదివారం రాత్రి గం. 2-29 లకు ఆశ్లేషకార్తె ప్రవేశం, అర్ధజలరాశి, అతివృష్టి. యీ కార్తెయందు వర్షం కురియుటకగిన సుయోగములు కలవు.

1953 ఆగస్టు తిథులు

1	శని	సప్తమి	రాత్రి 1-38 గం. వరకు
2	ఆది	అష్టమి	రా. 11-24 గం. వ.
3	సోమ	నవమి	రా. 9-37 గం. వ.
4	మంగళ	దశమి	రా. 8-15 గం. వ.
5	బుధ	ఏకాదశి	రా. 7-20 గం. వ.
6	గురు	ద్వాదశి	రా. 6-56 గం. వ.
7	శుక్ర	త్రయోదశి	రా. 7-0 గం. వ.

—: ఉదయాస్తమయములు: —

వ.రా:- 1953 ఆగష్టు 1 తేదీ మొ॥ 9 తేదీవరకు సూర్యోదయం ఉ. గం. 5-46 ని॥. అస్తమయం సా. గం. 6-26 ని॥.

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

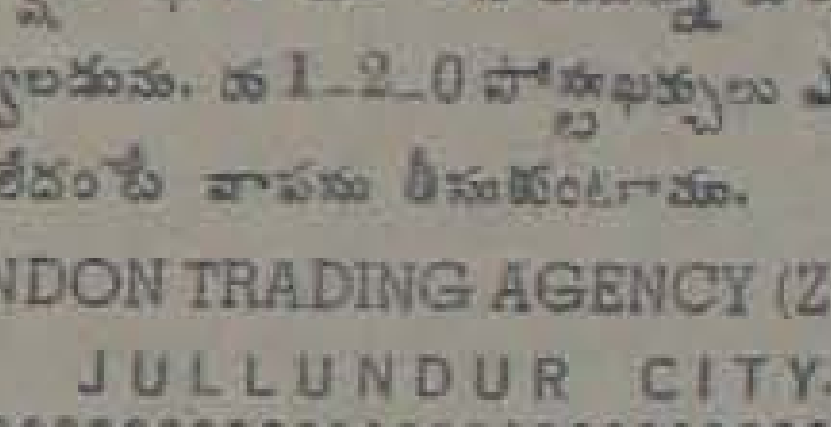

డోంగ్రేగారి బాలామృతము

బలహీనమైన బిడ్డలకు పుష్టియున్ను బలమున్ను ఆరోగ్యము నిచ్చును.

రు 5 లకే

నిజమయిన చేతిగడియారం ఫౌన్‌టన్‌పేనాకూడా

మా వ్యాపారం అభివృద్ధికోసం - మా కొత్త పద్ధతి అమలుపరచుటకోసం 10 సం॥ గ్యారంటీ గల చేతిగడియారమున్ను, అమెరికా స్టాండర్డు 'మార్షల్' ఫౌంటెన్ పేనాయున్ను రు 5/- లకే ఇవ్వగలము. రు 1-2-0 పోస్టుఖర్చులు ఎక్‌స్ట్రా. సరిలేదంటే వాపసు తీసుకుంటాము.

LONDON TRADING AGENCY (Z. R. N)

JULLUNDUR CITY.

రెడ్డి & కో., (రిజిష్టర్డు)

H. O. గోపాలపురం [తూర్పు గోదావరిజిల్లా]

కుష్ఠు — బొల్లి

సుఖరోగాది చికిత్సానిపుణులు

కేటలాగు వుచితము.

— విజ్ఞప్తి —

మహాశయులారా!

నెల్లూరు మరియు చుట్టుప్రక్కల జిల్లాల వారి సౌకర్యార్థం మా బ్రాంచి ఆఫీసు నెల్లూరు టవును కాపువీధిలో పెట్టియున్నాము. మా కంపెనీ ఔషధములు కేటలాగులలో నిర్ణయించియుండు ధరలకే మా నెల్లూరు బ్రాంచిలోకూడా తగు సలహాలతో మా ఔషధములే విక్రయించబడును. మావద్ద తర్ఫీదుపొందిన తగు అనుభవశాలినే నెల్లూరు బ్రాంచి మేనేజరుగా నియమించియున్నాము. కాన మా ఔషధములు కావలసినవారు పైబ్రాంచిలో పుచ్చుకొనుటలాభకరము, వృథాశ్రమ, ఖర్చులులేకుండును

గనోక్యూర్

అన్ని సెగలకు గంటలలో గుణము

[illegible]

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో
E. P. No. 378 of 1952
O. S. No. 318 of 1939

దరువ్వేదుల రామచంద్రయ్య —వాది.
పులుగుండ్ల వెంకటసుబ్బయ్య వగైరాలు —ప్రతివాదులు.

4-వ ప్రతివాది పులుగుండ్ల వెంకటసుబ్బమ్మ తరఫ్ సోమిదేవమ్మ, పాకీర్ - ముంగమూరు, కావలితాలూకా.

యీక్రింద వుదహరించిన షెడ్యూలుదాఖలా ఆస్థి యీకోర్టువారిచేత తా. 26-8-1953 తేది వేలము జరుగును.

— ఆస్థి షెడ్యూలు —

అల్లూరు సబ్‌రిజిష్ట్రారులో చేరిన వెలిచర్ల గ్రామంలో లేటు పులుగుండ్ల వెంకటాద్రియు సోమయాజుల కాలాను 4-వ ప్రతివాది స్వాధీనంలో యుంటే నెల్లూరు సబ్‌కోర్టు ఫయిల్ O. S. 17 of 47 దావా షెడ్యూలులో నెం 5 వ ఐటం ప్రకారం యీ నెంబరు 4-వ ప్రతివాది వడ్డునెంబరులో వారిగాయుండి కోనేటిగుంట పడమరమాగాణి అని చెప్పబడే మాగాణికి హద్దులు:- [తూ] కోనేటిగుంట [ద-వ] లేటు బెజవాడి పుల్లారెడ్డిగారి యీ నెంబరువారికి లభ్యతవినభూములు [వ] లేటు మలిరెడ్డి నరసమ్మ భూమి. యీ హద్దులలోని షుమారు యకరా 1-50 ట్లులో పై వుదహరించిన సబ్‌కోర్టు నెంబరు ప్రిలిమనరి డిక్రీప్రకారం లేటు పులుగుండ్ల వెంకట్రామసోమయాజులవారి ఆస్థిగా ఏర్పడినటువంటి సమిష్టిన 1/3 భాగం షుమారు యకరా 0-50 ట్లు భూమిన్ని ఇందులో 4-వ ప్రతివాదికిగల జీవితాంతపు హక్కు రైట్ టయిటల్ అండ్ ఇంటరెష్టున్ను ఖరీదు రు 400/- లు.

—పనుమర్తి సత్యనారాయణ:
వాదితరపు అడ్వకేట్.

కుష్ఠు — బొల్లి
వగైరా మేహమచ్చలు — సెగ — సవాయి
వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స.
క్యాటలాగు ఉచితం.
జి. వి. రెడ్డి & కో., [రిజిష్టర్డు]
"ఆయుర్వేదాశ్రమము"
గోపాలపురం :: తూర్పుగోదావరి.

రుచికి - సువాసనకు
సాకష్మాస్
కాఫీపొడే!

పక్షవాతమునకు
PARALYSIS CURE (REGD)
(Trade Mark No 154754)
మాందు అమోఘంగా పనిచేస్తుంది.
ఆ వ్యాధినుండి మిమ్ములవిముక్తి చేస్తుంది
దిగులుపడవలదు. వారంమందు రు 7 లు.
బొమ్మా జితేంద్ర
(బొమ్మా కేశవులు కుమారులు) నెల్లూరు.

జమీన్ రైతు చందా
సంవత్సరచందా రు 6-8-0
అర్థసంవత్సరచందా 3-4-0
విడిప్రతి 0-2-0

పర్యాలోకనం

★ కొరియాయుద్ధవిరమణ అగ్రరాజ్యాలమధ్య శాంతి ఒడంబడికకు దోహదమీయాలి!
★ నెహ్రూ - మహమ్మదాలీ సమావేశ ఫలితాలు
★ నిరుద్యోగ నిర్మూలనకు అనుసరణీయ విధానం
★ కలకత్తాపత్రికలవారిపై పోలీస్‌దౌర్జన్యం!

మూడు సంవత్సరాలక్రిందట ప్రపంచంలో ఒక అవాదుక చిన్నదేశంలో మొదట అంతఃకలహంగా ప్రారంభమై తర్వాత బ్రహ్మాండమైన ప్రపంచయుద్ధంగా పరిణమించి కొరియా యుద్ధం మొన్న విరమించబడింది. యుద్ధ విరమణ సంధిపై ఇరుపక్షాలు సంతకాలుచేశారు. ఈ యుద్ధంలో ఇరుపక్షాలు విపరీతనష్టాలు పొందిరి. ఐక్యరాజ్యసమితి పక్షాన 70 వేల మంది మరణించిరి; 80 వేలమంది కానరాకపోవడంగాని లేక బందీలవడం జరిగింది; 2 లక్షల 50 వేలమంది క్షతగాత్రులైరి. కమ్యూనిస్టుల పక్షాన మొత్తం 12½ లక్షలమంది నష్టమయ్యారట. కొరియాలో ప్రజలబాధలు చెప్పనవసరం లేదు. 4 లక్షల కొరియను పౌరులు నిహతులైరి. కొరియా జనాభాలో నాల్గవవంతు ప్రజలు నిర్వాసితులు. అందరకూ సరియైన తిండిలేదు. ఉత్పత్తి కేంద్రాలన్నీ సర్వనాశనమయ్యాయి. ఇంతటి హత్యాకాండ, రక్తప్రవాహం పిమ్మట యుద్ధవిరమణ జరిగిందానికి మనం గుర్తించుకోవలెను.

కాని కొరియాకుసంబంధించి యింకాకొన్ని సమస్యలు అపరిష్కృతంగానే మిగిలియున్నవి. అవి మరలా తలెత్తగలవు. కొరియా ఏకీకరణ సమస్య మిగిలివున్నది. తాను యుద్ధంచేసియైనా కొరియా సమైక్యతను సాధిస్తానని సింగ్మన్‌రీ బెదిరిస్తున్నాడు. ఇట్టి పరిస్థితుల్లో యుద్ధవిరమణ ఒడంబడిక తు. చ. తప్పకుండా అమలు జరుపబడుతుందనే గ్యారంటీలేదు. ఒడంబడికను గూర్చి వ్యాఖ్యానిస్తూ డల్లెస్ మొదలైన అమెరికా ప్రభుత్వాధికారులు చెప్పుచున్న మాటలు కూడ ఈ విషయాన్నే విశదపరుస్తున్నవి. కాని యీ అడ్డంకుల నధిగమించి ఇప్పుడుజరిగిన యుద్ధవిరమణ ఒడంబడిక అగ్రరాజ్యాలమధ్య శాంతి ఒడంబడికకు దోహదమిస్తుందని ఆశిస్తున్నాం.

* * *

ఇండియా - పాకిస్థాన్ మధ్యగల వివిధ సమస్యల పరిష్కారానికై నెహ్రూ, మహమ్మదాలీలు కరాచీలో సంప్రదింపులు జరిపిరి. భారత పాకిస్థానులమధ్య అపరిష్కృతమై నిలిచియున్న ప్రధానసమస్య కాశ్మీరుసమస్య. ఇప్పటివరకు జరిగినచర్చల సారాంశాన్ని బట్టిచూస్తే కాశ్మీర్ సమస్య అంత త్వరితంగాతేలే అవకాశం కన్పించుటలేదు. దీనిపరిష్కారం వాయిదా పడింది. కాశ్మీర్ సమస్య పరిష్కారం అయితే ఇతర సమస్యలు వాటంతటవే పరిష్కారమౌతాయనే వాదన సబబైనదే. దాన్నెవరూ కాదనడంలేదు. అయినప్పటికీ ఈ సమస్య ఇతర సమస్యల పరిష్కారానికి అడ్డం రాకూడదు.

కాశ్మీర్ సమస్య ఉభయరాజ్యాలసమస్య. కాని కాందిశీకుల ఆస్తులసమస్య ప్రజలసమస్య. ఇది ముందు పరిష్కారం కావాలని కొందరు కోరుకున్నారు. భారతదేశంలో ముస్లిములు వదలిపెట్టిన ఆస్తికంటె పాకిస్థాన్‌లో భారతీయులు వదలిపెట్టినఆస్తి ఎక్కువ వుంటుందట. ప్రభుత్వస్థాయిలో దానిని పరిష్కరించాలని ఇరుదేశాలు కొంత నష్టపరిహారం చెల్లించాలని ఇండియా కోరుతూవుంది. కాని ఇది అతిశయోక్తిఅని పాకిస్థాను ఇందుకు అంగీకరించడం లేదు. ఈ సమస్యలో చాల చిక్కులున్నాయి. వీసా ఈ సమస్యను ప్రభుత్వస్థాయిలో చర్చించడానికి వుభయరాజ్యాలు అంగీకరించడం ముదావహం. అలాగే గురుద్వార్‌ను గురించి ఈనాములగురించికూడా చర్చ జరిగింది. గురుద్వార్ ఆస్థిని కాందిశీకఆస్తిగా పరిగణించుటకు పాకిస్థాన్ తయారుగవుటంలేదు. గురుద్వార్‌కు సిక్కులు స్వేచ్ఛగా వెళ్లడం, దాని ఆస్తుల నిర్వహణలో వారికిగల హక్కును సూత్రప్రాయంగా పాకిస్థాన్ అంగీకరించింది. ఉభయదేశాలమధ్య రాకపోకలపైనా వర్తక వ్యాపారాలపైనగల నిర్బంధాలను సాధ్యమైనంతవరకు తొలగించడానికి లేదా తగ్గించడానికి సమాధాన పడినారని తెలుస్తూవుంది.

పాకిస్థాన్ - ఇండియాల మధ్యగల తగాదాల పరిష్కారం అనుకున్నంత సులభంకాదు. దీనికి లియాకతాలీఖాన్, నజీముద్దీన్‌ల ప్రభుత్వాలవలంభించిన ద్వేషపూరితమైనవ్యతిరేక విధానమే చాలవరకు కారణం. కాని నేడు సుహృద్భావ వాతావరణంలో నెహ్రూ, మహమ్మదాలీల చర్చలు జరగడం శుభసూచకం. ఈ చర్చలు ఫలితాలనొసంగితే భారతదేశం, పాకిస్తానుల మధ్యగల అనిశ్చితస్థితి తొలగిపోయి, శాంతి సుహృద్భావ వాతావరణం నెలకొనాలని ఆశించుదాం. అది జరిగినప్పుడు భారత - పాకిస్తాన్ ప్రజలకు శుభదినం కాగలదు.

* * *

విద్యాధికులైన నిరుద్యోగులు ఎక్కువవుతున్నారని, గనుక ప్రస్తుత విద్యావిధానం మార్చి లెక్కవమందికి మాత్రమే డిగ్రీలు పొందేటట్లు చేయాలని, చిన్నపరిశ్రమలకు, చేతివృత్తులకు ప్రోత్సాహమిచ్చి నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించాలని ప్లానింగ్‌మంత్రి శ్రీ గుల్జారిలాల్ నందా సూచించాడు. ఇలాగే మరికొందరు అర్థశాస్త్ర ప్రముఖులు, మంత్రివర్యులుకూడా సూచిస్తున్నారు. కాని యీ సూచనలు నిరుద్యోగాన్ని పరిష్కరించే మార్గాలా లేక పట్టివుంచేమన వాక్యాలా? అనేది మనం పరిశీలించాలి.

చిన్నపరిశ్రమల, చేతివృత్తుల పునరుద్ధరణ ఆశేమాటలు వుత్త బూటకపుమాటలేనని ఆ పరిశ్రమల నేటి దుస్థితి చెప్పకచెబుతున్నది. భారతదేశంలో వ్యవసాయం తర్వాత ప్రధానమైన పరిశ్రమగానున్న చేనేత పరిశ్రమలో నిరుద్యోగం నగ్నంగా కన్పిస్తూవుంది. 60 లక్షలమంది చేనేతపనివారలు నిరుద్యోగులైవున్నారు. ప్రజలకు వస్త్రాలు అందించి గౌరవంగా జీవించే చేనేత పారిశ్రామికులు పస్తులు, ఆకలిచావులు, ఆత్మహత్యలతో భయంకర పరిస్థితులలో యున్నారు. అన్ని చిన్నపరిశ్రమలలో పనివారలస్థితికూడా ఆలాగే వుంది. భారతదేశంలో ఆర్థిక సంక్షోభ పరిస్థితులు ఏర్పడినవి. ప్రజల కొనుగోలుశక్తి క్షీణించిన ఫలితంగాను సరుకుల విరుదలలేక పారిశ్రామిక మాంద్యం ఏర్పడినది. ఈ సంక్షోభంనుండి తప్పుకోడానికి పెట్టుబడిదారులు కార్మికులను రిట్రెంచిమెంటు చేస్తున్నారు. వుత్పత్తిఖర్చులు తగ్గించుకొనుటకుగా మూడి సరుకుల ధరలు తగ్గించమాస్తున్నారు. ధరలపోటీలో చిన్నపరిశ్రమలను పడగొడుతున్నారు. ఈ సంక్షోభం యొక్క ప్రభావమంతా చిన్న పరిశ్రమలపైనా చేతివృత్తులపైనా తగిలింది. అనేక పరిశ్రమలు మూలపడినవి. భారతప్రభుత్వ పారిశ్రామిక విధానమే నిరుద్యోగ సమస్యను ఎక్కువ చేస్తున్నది. ఎన్ని ప్రణాళికలు వేసినా అధికసంఖ్యాక ప్రజల ఆదాయంపెంచే కార్యక్రమం ఏదీ ప్రభుత్వం అవలంభించుటలేదు. రోజురోజుకూ మధ్యతరగతి ప్రజలు, చిన్న పరిశ్రమలలో వున్న లక్షలాదిమంది నిరుద్యోగం పాలవుతున్నారు. పంచవర్ష ప్రణాళిక అధికారులు నిరుద్యోగ పరిష్కారానికి మాటమార్గాలు కట్టి కళ్ళనర్పుకుడితే మాటలుతప్ప నిరుద్యోగ పరిష్కారానికి ఏమాత్రం తోడ్పడవు.

దేశంలో నిరుద్యోగసమస్యకు మూలకారణమైన పారిశ్రామిక సంక్షోభాన్ని ప్రభుత్వం ముందు పరిష్కరించాలి. మూలపడిన స్వదేశీ పరిశ్రమలన్నిటిని పునరుద్ధరించాలి. కొరియా యుద్ధం సమాప్తిఅయినా, కొరియాయుద్ధంతో విపరీతంగా పెరిగిపోయిన సరకుల ధరలను ప్రజలకొనుగోలుశక్తి కందుబాటులో వుండునట్లు ధరలను తగ్గించివేయాలి. ప్రజల జీవిత ప్రమాణం పెంచి, కొనుగోలుశక్తి పెంచాలి. స్వదేశీ సరకులకు దేశీయ మార్కెటును విస్తృతపరచాలి. ఇవిమాత్రమే నిరుద్యోగ సమస్యకు పరిష్కారమార్గాలు కాని నందా ప్రభృతులు సూచించుచున్న ప్రణాళికలు ఏమాత్రమూ నిరుద్యోగాన్ని పరిష్కరించలేవు.

* * *

గతివారం కలకత్తా నగరంలో ఒక బహిరంగ సభనుగూర్చి పత్రికావిలేఖరులు వార్తలు సేకరించుచున్నప్పుడు, ఫోటోలు తీస్తున్నప్పుడు పోలీసు వారిపైలఠీ చార్జీచేసి, కెమెరాలను లాక్కొని వాటిని ధ్వంసంచేశారు. ఇద్దరు విలేఖరులు ఆసుపత్రికి చేర్చబడ్డారు. 16 గురిని అరెస్టుచేసి, తర్వాత కొందరిని విడుదలచేసారు. కలకత్తాలో యిన్నడూ పత్రికావిలేఖరులమీద ఈవిధంగా అత్యాచారాలు జరిగియుండలేదు. అతిపవిత్రంగాయెంచే పత్రికా స్వాతంత్ర్యం నేటి పాలకులచేతుల్లో ఎంత అపహాస్యం పాలయిందో ఈ సంఘటనే స్పష్టపరుస్తూవుంది.

దీనికి నిరసనగా 28 తేదిన కలకత్తా పత్రికలన్నీ మూసివేయబడినవి. బెంగాలు ప్రభుత్వపు వార్తలు, ప్రకటనలు ఒక వారంరోజులు ప్రకటించరాదని ఇండియన్ జర్నలిస్టులసంఘం తీర్మానించింది. ఈ అత్యాచారాన్ని ప్రజాస్వామ్య వాదులతోటి మేమూ తీవ్రంగా ఖండిస్తున్నాము. దీనికి కారకులైన అధికారులపై బహిరంగ విచారణ జరపవలసియుంది. బెంగాలు జర్నలిస్టులు సాగిస్తున్న వుద్యమాన్ని మేముకూడా బలపరుస్తున్నాము. "భావప్రకటనా స్వాతంత్ర్యం మన జన్మహక్కు. దానికి రాజ్యాంగం సంపూర్ణంగా అభయమిచ్చేవరకు విశ్రమించము" అనే శపథాన్ని కార్యరూపం ధరించులాగు చేయటానికి సోదర పత్రికలు, ప్రజాస్వామ్యవాదులు కృషిచేయాలని కోరుతున్నాము.

బ్రాహ్మణపిల్లల హాస్టలు

హైస్కూల్సు, కాలేజీలలో చదువుకొనే 5 గురు బాలురకు ఉచిత భోజనవసతి కల్పించబడును — యస్. శివరామయ్య బి. ఎ. బి. యల్. గారిని చూడవలెను.

— వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య

'బాయిజూబావరా'కి మించిన సంగీతచిత్రాన్ని నిర్మించాలని రాజేశ్వరరావు సంకల్పం!

చిత్రజగత్ :: మల్హార్

తంబుర శారదులు మన పౌరాణిక గాయని పార్వతీ మాతలు. తేను చంచలానికి, రాగ స్వర తాళ బద్ధమయిన కంపనలతో తనంత తానే పలికే వీణ ఒకరికుంటే— సప్తస్వరములకే జీవం పొయ్యగల తియ్యని గొంతు మరొకరి కుంది. ఇద్దరూ చకోరులు. ఇద్దరూ గాయకులు. ఇద్దరూ సమకాలికులు. ఇద్దరూ వీణాధనులు. ఇద్దరూ నాదబ్రహ్మ స్వరూపులు. బాయిజూ బావరా తాన్‌సేనులలాగే సంగీతంలో చరిత్ర నిలబడ్డవారు.

ప్రఖ్యాత మ్యూజిక్ డైరెక్టర్ రాజేశ్వర రావు— ఈ పౌరాణిక, సంగీత ప్రధానగాథని తెరకెక్కించాలని ఎంతో అభిలాష పడుతున్నారు. బాయిజూబావరాని మించిన గొప్ప చిత్రంగా దీనిని తియ్యాలని ఆయన ఎంతో కాంక్షిస్తున్నాడు. కర్ణాటక సంగీతంలోనూ, హిందూస్థానీ బాణీలోనూ, ఇంగ్లీషు మ్యూజిక్‌లోనూ—రాజేశ్వరరావు మంచి ప్రతిభావంతుడు. ఈ ప్రతిభావంతుడి అభీష్టం నెరవేరడానికి కావలసిన అన్ని సహాయ సహకారాలూ లభ్యం అయితే—మనకి మంచి సంగీతచిత్రం ఒక్కటైనా తెలుగుదవచ్చేమో! రాజేశ్వరరావు ప్రయత్నం దిగ్విజయం కావాలని ఆశిస్తున్నాం.

ఘంటసాల ద్వితీయ యత్నం

ఘంటసాల, అంటే మ్యూజిక్ డైరెక్టర్ ఘంటసాల "పరోపకారం" తర్వాత మరో చిత్రాన్ని తియ్య ప్రయత్నాలు సాగిస్తున్నాడని తెలియవచ్చింది. ఎవరి పార్ట్‌నర్‌షిప్‌లోనూ కాకుండా స్వంత బాధ్యతలమీద స్వంత చిత్రాన్ని తీస్తాడట. మ్యూజిక్ విలువలు అధికంగా ఈ నూతనచిత్రంలో ఉంటాయట. శ్రీ మల్లాది రామకృష్ణశాస్త్రి—దీనికి పాటలు మాటలు వ్రాస్తున్నాడట.

చిత్రపు ఇతివృత్తం చరిత్రలోంచి గ్రహించబడ్డది. రఘునాథ జీవితచరిత్రని ఈయన నిర్మిస్తున్నారు. ఈ రఘునాథుడు తెలుగు దండనాయకుడో! మరాఠీ గాయకుడో! నాకు సరిగ్గా తెలియదు. ఏదైనా ఎవరైనా ఈ యత్నం అభినందించదగ్గది.

మ్యూజిక్ డైరెక్టర్ ఘంటసాల నిర్మించబోయే చిత్రంగాబట్టి ఈ కథ మరాఠీ గాయకుడిదే అయివుండవచ్చునని చాలామంది అభిప్రాయపడుతున్నారు. ఘంటసాల ఈ చిత్రాన్ని తానే డైరెక్టు చెయ్యబోతాడనికూడా వినిపిస్తోంది. ఎంతవరకూ నిజమో! సంగీత ప్రాధాన్యమున్న చిత్రంగాబట్టి, సంగీతగాయకుడి కథగాబట్టీ—ఘంటసాలే రఘునాథునిపాత్రని ధరిస్తే బావుంటుందని ఆయనభక్తులు అభిప్రాయపడుతున్నారట! ఈయనకూడా ఆగస్టు 15 వ తేదీన ప్రారంభిస్తారేమో!

యన్. టి. రామారావు కొత్త చిత్రం

పిచ్చిపుల్లయ్య విడుదల అయి ఆంధ్రదేశంలోని కేంద్రాలలో బాగానే పోతోందని పాండీబజార్ నుంచి వార్తలు వస్తున్నాయి. తగిన పబ్లిసిటీ ఇచ్చినట్లయితే పిచ్చిపుల్లయ్య ఇంకా బాగా డబ్బు గడించివుండేవాడు. రామారావు ఆగస్టు 15 వ తేదీన మరో కొత్త సాంఘికాన్ని ప్రారంభించబోతున్నాడు. ఈ చిత్రానికి దర్శకుడు తాతినేని ప్రకాశరావు కాదనీ, యోగానందే అవుతాడనీ వదంతులు వినిపిస్తున్నాయి. మ్యూజిక్ దర్శకుడు టి. వి. రాజు.

"పక్కింటిఅమ్మాయి" పని అయిపోయింది

పుల్లయ్య, శ్రీనివాసరావుల దర్శకత్వంకింద చమ్రియాటాకీస్ వారి 'పక్కింటి అమ్మాయి' చిత్రంషూటింగ్ పని కలకత్తాలో ఇంచుమించుగా అయిపోయినట్లే. మ్యూజిక్ డైరెక్టర్ అశ్వత్థామ 9 పాటల్ని పూర్తిచేసివేశాడు. ఒకేఒక సెట్టుతో పూర్తి అయిపోయిన చిత్రం. కాస్ట్యూమ్స్ కూడా కేవలం సామాన్యమైన వేషధారణే. విజయనగరం మ్యూజిక్ కాలేజి విద్యార్థిని అయిన సుశీల ఈ చిత్రంలో అంజలికి ప్లేబేక్ పాడిందట. మున్నెన్నడూ వినిఎరుగనంతటి మార్దవమైన సుశీల గొంతుకని మనం వింటాం. అంజలి, సీత, రేలంగి, నారాయణరావు, ఆర్. కె. రావు, హీరూం, వెంకటేశ్వర్లు ఇందులో నటించారు. ఇంత తక్కువ కాలంలో మనకి ఏ చిత్రమూ ఇంతవరకూ ఒక్క పుల్లయ్యతప్ప మరొక్కడు డైరెక్టుచేసి పెట్టలేదు. ప్లేబేక్ సాంగ్‌స్టర్ అయిన ఎ. యం. రాజా ఈ చిత్రంలో ప్లేబేక్ సాంగ్‌స్టర్‌గానే నటించాడు. ఇతనుకూడా చాలా మధురంగా పాడేడట. నాయకీనాయకులుగా రేలంగి అంజలిలు చక్కగా నటించారట. అడ్డాల నారాయణరావు భావకవిగా ఎంతో బాగా నటించాడట! త్వరలోనే విడుదలఅట చూదాం మరి.

చోరీలకు పురికొల్పే చలన చిత్రాలు!

తిరునల్వేలి జిల్లాజడ్జి ఒక తీర్పులో విమర్శ

ఏదో తమిళచిత్రం చూసి, సులభంగా డబ్బు దోపిడి చేయాలనే సంకల్పం కలిగి, వివిధంగా ఒక 'లా' విద్యార్థి హత్యకు కారణమైంది తిరునల్వేలి కోర్టుకొచ్చిన ఒక కేసుసందర్భంలో బయట పడింది. ఆ కేసులో ముగ్గురు ముద్దాయిలకు ఉరిశిక్ష విధిస్తూ, జడ్జి, యువకుల మనస్సులను విషపూరితంచేసే టులాటి చిత్రాలు ప్రదర్శనకు అర్హమా, కాదా అనేది సెన్సారువారు గమనించవలసిన విషయమని హెచ్చరించారు.

చిత్రాలు ప్రజల మనస్తత్వాలపై ఎంత తీవ్రంగా పనిచేసేది యీ సంఘటన రుజువు పరుస్తుంది. జాతి పునరుజ్జీవనానికి, విజ్ఞానవికాసాలు పెంపొందించుటకు చిత్రాలు ప్రయత్నిస్తే దేశానికెంతో లాభముంటుందిగాని, ప్రజలను పెడమార్గాల పట్టించేపనికి పూనుకోరాదు!

దోనేపూడి కృష్ణమూర్తి 'నిరుపేదలు'

దోనేపూడి కృష్ణమూర్తి అంటే మాకు భారతలక్ష్మీ ప్రొడక్షన్సు, 'ప్రియురాలు' చిత్రమూ జ్ఞాపకం వచ్చేస్తుంటాయి. ఈయన మళ్లీ చిత్రం తియ్యడానికి కాలుపెట్టబోతున్నారు. చిత్రం తియ్యడానికి కాదు, స్వంతచిత్రం తియ్యడానికి! చిత్రంపేరు నిరుపేదలు. సాంఘిక విలువవున్న ఇతివృత్తమట! కథారచన, "ప్రత్యగాత్మ". సంభాషణలు పాటలు, ఆనిసెట్టి, ఆర్ట్. కృష్ణమూర్తి. మ్యూజిక్, టి. వి. రాజు. నిరుపేదల దర్శకుడు తాతినేని ప్రకాశరావు. నాయకి జానకి! మరి నాయకుడెవరో!

మెడ్రాస్ అండ్ కల్చరల్ క్లబ్‌లో - స్థానం

సెంట్రల్ బేంక్ చీఫ్ ఏజెంట్ అయిన శ్రీ డి. యస్. శాస్త్రిగారి అధ్యక్షతన మొన్న బుధవారం, మైలాపూర్‌లో స్థానం నరసింహారావుగారు - నాటకకళమీదా, నాటక కళలోని తన అనుభవాలమీదా ఉపన్యసించారు. స్థానం వారు - నాటకకళాప్రపూర్ణ రాఘవాచారిగారిని నటుడిగా ఒప్పుకున్నారు. చిత్రనళీయం నాటకంలో రాఘవాచారి వేసిన చిన్న రాణీ వేషాన్ని ఎంతో మెచ్చుకున్నారు. తాను నటుడు ఇంకా కాలేదనీ, తాను ఇంకా ప్రయత్నం చేస్తున్నాననీ అన్నారు. ముప్ఫయి ఏళ్ల అనుభవంతో తాపన్న మాటలివి! ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వం - ఆంధ్ర నాటకకళకి ఒక 'ఎకాడమీని' స్థాపించాలని ఆయన అన్నారు. ఇది ఆశిస్తూ స్థానం తన ప్రసంగాన్ని విరమించారు.

క్లబ్ తరపున అధ్యక్షులే వందనసమర్పణం చేశారు.

చిత్రసమీక్ష ★★★

సొసైటీవారి 'ప్రపంచం'

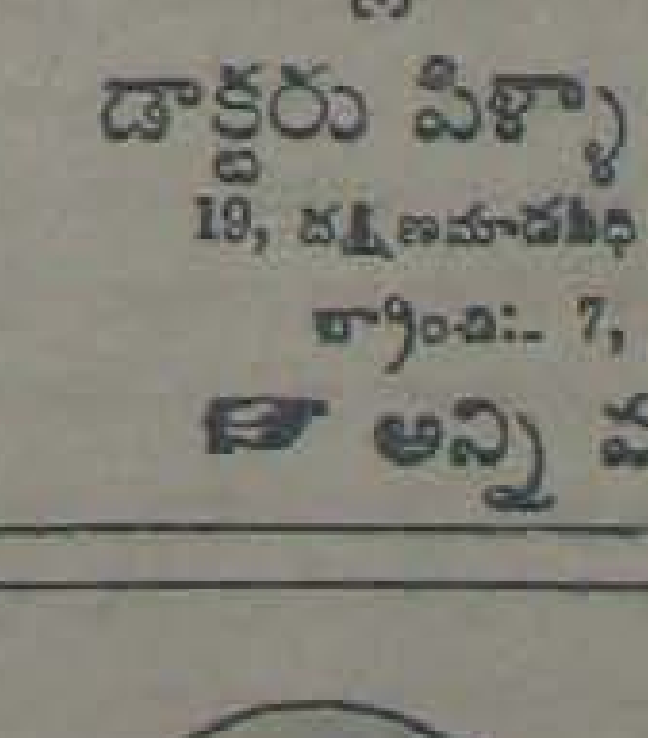
బ్రహ్మాండమైన పబ్లిసిటీతో సొసైటీపిక్చర్సు 'ప్రపంచం' విడుదలై ఆంధ్రదేశంలో ప్రదర్శింపబడుతున్నది. ఈ చిత్రానికిచ్చిన ప్రచారం మన దక్షిణదేశంలో ఎవ్వరూ యివ్వలేదు. జెమినీ 'చంద్రలేఖ'కు కాదుగదా, యిటీవల పెద్దఎత్తున విడుదలైన 'ఝాన్సీరాణీ'కి కూడా లేదు. పబ్లిసిటీతోనే ప్రజలు 'ప్రపంచం' దర్శనానికి వువ్విళ్లూరారు. విడుదలయింది.

'ప్రపంచం' తెలుగు సినిమారంగంలో పేరెన్నికగన్న ప్రతినటుల్నీ, నటీమణిని చూడవచ్చు. నాగయ్య, రఘురామయ్య, రామశర్మ, శంకర, జి. వరలక్ష్మి, జానకి, లక్ష్మీకాంతం, ఛాయాదేవి యిత్యాదులంతా యీ చిత్రంలో నటించారు. ఈ చిత్రానికి దాదాపు 30 లక్షల రూపాయల ఖర్చయిందట. సిలోన్లో కోటీశ్వరుడైన ఎం. హెచ్. యం. మూనాస్ యీ చిత్ర నిర్మాత. కథని ఆయన సతీమణి సమకూర్చింది. తమిళ 'ప్రపంచం'కు మాటలు పాటలు వ్రాసింది [illegible]. తెలుగు చిత్రానికి వాటి ననువదించింది మన మహాకవి శ్రీశ్రీ.

ఇది మూడుతరాలకు సంబంధించిన కథ. ఈ మూడు తరాలలో జరిగిన సంఘటనల ఆధారంతో యీ చిత్రానికి 'ప్రపంచం' అని పేరు పెట్టినట్లుగావుంది. వరలక్ష్మి, జానకి, తన్న హోట్లమాత్రం చిత్రంలో జీవంవుంది. హిందీ అనుకరణలో పాటలు శ్రోతలకు మాటలు స్పష్టంగా తెలియకపోయినా ఆనందాన్ని మార్చాయి. నాగయ్యగారి కంఠంకు ఒకపాట, రఘురామయ్యగారి భాగానికి ఒక పద్యం ప్రాముఖ్యంగా వున్నాయి. రఘురామయ్యగారికైనా కొంతవరకు సంబంధమున్నదిగాని, నాగయ్యగారిని పేరుకొరకు చేర్చినట్లువుంది. బాక్సింగు, చిరుతపులి పోట్లాట ప్రేక్షకులకు ఆకర్షణీయంగా వున్నాయి. సౌండు, ఫోటోగ్రఫీకూడా నిర్దుష్టంగాలేవు.

'ప్రపంచం'పై యింతడబ్బు ఎందుకు ధారపోశారా అనిపిస్తుంది. డి. కే. శేఖర్‌వారి పబ్లిసిటీ నైపుణ్యం యీ చిత్రవిజయానికి చాలవరకు దోహదమిచ్చిందని చెప్పవచ్చు.

పాత్రుడుగారి బాల సంజీవిని (Regd.,
పిల్లల లివర్ & ప్లీహ వ్యాధులను నివారించును.
డాక్టరు పిళ్ళా పాపయ్యపాత్రుడు అండ్ బ్రదర్స్
19, దక్షిణమాడవీధి - మైలాపూరు - మదరాసు 4. ఫోను నెం 85254 ఈ.
బ్రాంచి:- 7, సారంగపాణికోవిల సన్నిధివీధి – కుంభకోణం.
☞ అన్ని మందుల షాపులలోను దొరుకును

శాస్త్రీయమైన
భృంగామలక తైలం
కల్పాశ్రమము — నెల్లూరు.

కాళహస్తి ఎలక్షన్ సంరంభం

లోక్‌పార్టీ నామినేషన్ కొట్టివేయడంతో సంజీవరెడ్డిగారికి ప్రధానపోటీ పోయినట్లే!

(మా ప్రత్యేక విలేఖరి)

లోక్‌పార్టీ అభ్యర్థి ఆర్. వెంకటసుబ్బారావుగారి నామినేషన్, ఎలక్షన్ నిబంధనలను పాటించలేదనే కారణంతో కొట్టివేయడంతో సంజీవరెడ్డిగారికి ప్రధానపోటీ తప్పిపోయినట్లే భావించవచ్చు. అయినప్పటికీ ఇటీవల వరకు బలరామరెడ్డిగారి ఆప్తమిత్రుడుగావుండి వ్యక్తిగత అభిప్రాయ భేదాలచే పోటీకి తల పెట్టిన వెంచేడు గ్రామవాసి ప్రతాప సుందరరామరెడ్డి నామినేషనుగూడా కొట్టివేయబడింది.

ఇక మిగిలివున్న వారిలో పూర్వం కాంగ్రెస్ గోత్రీకుడు, మధ్యలో కొంతకాలం ఆచార్య రంగాగారి శిష్యత్వం నెరపి, నేడు కమ్యూనిస్టు అభిమానిగావున్న బ్రాహ్మణపల్లె యువకుడు పేరం సుబ్బరామానాయుడుగారొకరు. ఈయనగారికి నిన్నటివరకు కాంగ్రెస్‌వాదిగా వుండిన కొండ పట్టాభిరామానాయుడు, ఆంధ్రకేసరి పుత్రరత్నము హనుమంతరావు, హానగల్ నారాయణ మెటల్ ఫ్యాక్టరీ యజమాని యం. యస్. సుబ్రహ్మణ్యకోనార్ అనే త్రిమూర్తుల శక్తి - నామినేషన్లు వేసివున్నారు. వీరందరిలో కడకు నిలిచేది సుబ్బరామానాయుడే నంటున్నారు. అంటే పోటీ సంజీవరెడ్డి, సుబ్బరామానాయుడుగారల మధ్య వుంటుందన్నమాట.

ప్రజలలో ఎన్నికల సంచలనం అప్పుడే ప్రారంభమయింది. అభ్యర్థుల యోగ్యతాయోగ్యతలనుగూర్చి తర్కం ప్రారంభమయింది. సంజీవరెడ్డిగారి తాలూకా పర్యటనలో, ప్రజలు ఆయనకు మంచి స్వాగతమిచ్చారు. ఇప్పటి వాతావరణాన్నిబట్టిచూస్తే సంజీవరెడ్డిగారి విజయం తథ్యమనిపిస్తుంది, ఏదైనా అద్భుతం మద్రాసులో జరిగి, అసలు సంజీవరెడ్డిగారికి పోటీలేకుండా పోయినా పోవచ్చని రాజకీయజ్ఞులు వూహిస్తున్నారు.

సంజీవరెడ్డిగారు అల్లూరి సభకంగా 28 తేది కాళహస్తి రావలసిందిగాని, ఢిల్లీ పోవలసి వుండినందున ఆగిపోయింది —మా. ప్ర. వి.

ఏదైనా రాజధానిసమస్య తీవ్రంగా క్లిష్టంగానే పరిణమించింది. కాంగ్రెస్, ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీలుకలసి గుంటూరు - విజయవాడను బలపరుస్తారో, లేక కర్నూలే వుండాలంటారో, కేంద్రప్రభుత్వవైఖరి ఏమిటో - యిదన్నీ తేలవలసివుంది.

— మా రాజకీయ పరిశీలకుడు.

'తెలుగులు', 'ఆంధ్రులు' ఒకటికావాలంటే....

టూన్నామ శీర్షికం మన ఆంధ్రులలో కొద్దిమందికి ఈ ఐక్యతభావం ఇంకా సంపూర్ణంగా కలుగలేదు.

మరికొంతకాలం మద్రాసు ఆంధ్రజిల్లాల ఆంధ్రులను ఇక్కడనే నివసించవలసియుంది, దేశములోని బంధుమిత్రవర్గములతోటి పరిచయం తగ్గకొద్దీ, మన ఆంధ్రుల ఆంధ్రభావన తగ్గిరని సన్నగిల్లక తప్పదు. ఈ లోపుగ విశాలాంధ్ర యేర్పడక తప్పదు. అప్పటికి "తెలుగు" "ఆంధ్ర" ఐకమత్యం బాగుగ కలుగుతుందని నా నమ్మకం.

ఉత్తర బొంబయిలోని ఆంధ్రవిద్యాలయము నకు తెలుగునాయకులు సాయముచేయువారే.

కామాటిపురం, వర్లీ, పరేలు, నైగాం మున్నగు తెలుగు నివాసములమధ్య ఎనిమిది తెలుగు ప్రాథమిక పాఠశాలలు మునిసిపల్ కార్పొరేషనువారిచే నిర్వహింపబడుచున్నవి. వాని స్థాపనకుగాని పోషణకుగాని తెలుగు ప్రముఖులు ఎస్. ఎల్. శీలం ఎం. యల్. ఎ. గారూ, బి. ఆర్. తుల్లా ఎం. యల్. ఎ. గారూ, డాక్టరు బి. ఆర్. ధూప్రసుగారూ, నరసింగరావు పుపాలాగారూ, కే. శ్రీ. శంకరరావుశర్మగారూ, శంకరరావు పుపాలాగారూ ఎంతో సాయపడ్డారు. అనేకులు సాయపడుతున్నారు.

వ్యవధియుండినపుడు ఇచ్చటి ఆంధ్రుల లోని ఎస్. సి. నరసింహ ఆచార్యులుగారు, హైకోర్టు అడ్వొకేటు, ఏ. అప్పారావుగారూ, శ్రీ శ్రీరామమూర్తిగారూ, రా. భాస్కరరావుగారూ, ఎస్. ఎం. వై. శాస్త్రిగారు (అసిస్టంటు మునిసిపల్ కమీషనరు) మరికొందరూ, నేనూ తెలుగు ప్రాథమికవిద్యాలయముల అభివృద్ధికి తోడ్పడుతుంటిమి.

కాని ఆ విద్యాలయములకు పలుమారు వెళ్లు చుండుటకు ఇటీవల నాకెవరికినీ వ్యవధియుండ నదికాదు. అందుచేత అభివృద్ధి అంతే తృప్తికరంగా వుండటంలేదు. సేవాభిలాషమాత్రం తగ్గలేదు.

ఏదో ఒక ప్రణాళికను తయారుచేసి "తెలుగు"వారూ, "ఆంధ్రు"లూ కలసి అనుసరిస్తే మన ఆంధ్ర సంఘం అన్నివిధాల అభివృద్ధిచెందగలదు. అప్పుడే విశాలాంధ్రకు ఇక్కడ ప్రవాసంలో నుండే మేమూ, మా ఉద్యమాలకు విశాలాంధ్రనుండి ఆంధ్రులూ సహాయ్యం బాగుగచేయటం లభిస్తుంది.

కొన్ని, "తెలుగు"వారిలో సుమారివదిం

బొంబయి ఆంధ్రులు

(5 వ పేజీనుండి)

సంస్థలున్నాయి. "ఆంధ్ర"లలో నాలుగైనా వున్నవి.

కలసికొన్నపుడు, వ్యక్తులము ప్రత్యేక ప్రత్యేకంగా ఐకమత్యంగావుండాలి, సంఘైక్యంకావాలి అని అందరమూ అనుకొంటునే వుంటాము; ఒకొక్కరమూ మామా భుజములలో కేము మా జేబులలో నుంచుకొనే పూల మాలలను వేసికొనే సాంప్రదాయం జోరుగా నడుస్తునేవుంది. కాని అందరం కలసికొని మన విశాలాంధ్రానికై, మన ఆంధ్ర ఉన్నతికై బొంబయిలోని మన సంఘ ఔన్నత్యకై అందరం ఒక త్రాడుపైననే నడుస్తాం అనేటువంటి దృఢనిశ్చయం ఇంకా ఏర్పడలేదు.

ఆంధ్రరాజ్య ముఖ్యనగర నిర్మాణ సమయమున మద్రాసు ఆంధ్ర సభ్యులలో, తమ తమ మండలముల యెడల అనన్యసామాన్యమైన ప్రీతి ఎట్లు కన్పించెనో బొంబయి ఆంధ్రులలోనూ, తెలుగువారిలోనూ మండల, వర్గ అభిమానములు వుండనేవున్నవి.

ప్రదేశ, కుల, కక్ష, సంఘ అభిమానం ఇక్కడి "తెలుగు" "ఆంధ్ర" నాస్తవ్యులలో పోవలెనంటే హైదరాబాదు రాజ్యం లోనూ, భావి ఆంధ్రరాజ్యంలోనూ "సెక్యులరిజం" లో మన నాయకులకు గట్టి నమ్మకము ఏర్పడవలెను.

ప్రవాసులకు ఆంధ్రనాయకులు తమ కార్యములవల్ల, మాటలవల్ల చిత్తశుద్ధిని నిరూపించాలి. మా ప్రవర్తనవల్ల, మా ఐకమత్యంవల్ల, బొంబయి నివాసస్థులగు "తెలుగు"వారమూ "ఆంధ్రు లమూ" ఒక్కరమేనని ఋజువుచేయాలి.

ఈ పరిస్థితికి హైదరాబాదు రాజ్యములోని మంత్రులు బి. రామకృష్ణారావుగారు, డాక్టరు ఎం. చెన్నారెడ్డిగారు కొంతవరకు తోడ్పడితారు.

మద్రాసు ఆంధ్రనాయకులు సి. సంజీవరెడ్డిగారు, ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరి ప్రకాశంగారు ఇటీవల కొంతవరకు నాయపడ్డారు, పడుతున్నారు. సర్కారు జిల్లాల శాసనసభ సభ్యులందరూ ఇంకనూ తమతమ మండలముల యెడలనుండే అభిమానమును కొంచెము తగ్గించు కొని కర్నూలు, హైదరాబాదు ప్రాంతముల యెడల దృష్టినిసారించుచూ విశాలాంధ్ర నిర్మాణమునకు కృషిసల్పవలసియుండును. అట్లు వారు కృషిసల్పినచో ప్రవాస ఆంధ్రులునూ విశాలాంధ్రనుండి అనేక పాఠములను నేర్చుకొనగలరు.

ఆంధ్ర రాజకీయాలు

(మొదటి పేజీతరువ)

పరిస్థితులకు దారితీయగలదేమో!

గతవారం మేము వెలిబుచ్చినట్టు, లోక్‌పార్టీ, ఆచార్యరంగా రాయలసీమవారి వ్యతిరేకతను కోరితెచ్చుకున్నారు. ముందే కర్నూలును వ్యతిరేకించి, తిరుపతిపై నిలబడివున్నా, కర్నూలుమార్చి తిరుపతి సూచించినపుడు, అది నిస్సంకోచ హృదయపూర్వకంగా కృషిచేసి వుండినా, వారి చిత్తశుద్ధిని శంకించుటకు వీలుండేదిగాదు. కాని మొన్న అసెంబ్లీలో జరిగిన ఓటింగు వివరాలుచూస్తే, లోక్‌పార్టీ సభ్యులు (చిత్తూరునుండి వచ్చిన తిమ్మారెడ్డిగారు తప్ప) గుంటూరు - విజయవాడకు ఓటుచేయడం అనుమానాలకు అస్కారం కల్గిస్తుంది. సభ్యులకు స్వేచ్ఛ యిచ్చారు కాబట్టి ఓటింగులో పార్టీ బాధ్యత లేదని చెప్పటకు అవకాశ ముందనుకొండి!

★

నెల్లూరు జిల్లాజడ్జిగారి కోర్టులో

O. P. No. 83 of 1953.

పెళ్లకూరు అవసూయమ్మవగైరా —పిటీషనర్లు.

పెళ్లకూరు సుదర్శనరెడ్డివగైరా – రెస్పాండెంట్లు.

యిందువల్ల యావన్మందికి తెలియజేయుడ మేమనగా:- యీ నెంబర్ను లేటు పెళ్లకూరు దశరథరామిరెడ్డిగారికి లోకులవల్ల రావలసిన బాకీలను రాబట్టుకొను నిమిత్తం పిటీషనర్లు తమ పేర సక్సెషన్ సర్టిఫికేటు యిప్పించవలసినదిగా కోరుచూ పై నెంబరున పిటీషన్ దాఖలుచేసుకొని యున్నారుగాన యిందునుగురించి యెవరికైనా ఆక్షేపణలు వున్నయెడల 14-8-1953 తేది పగలు 11 గంటలకు హాజరై తెలుపుకొనవలసినది.

—ఆర్. దశరథరామరెడ్డి,
పిటీషనర్ల అడ్వకేటు.

నెల్లూరు సబ్‌జడ్జిగారి కోర్టులో

O. S. No. 82 of 1953.

యరమాకల శంకరారెడ్డి —వాది.

(1) బోయపాటి వెంకయ్యనాయుడువగైరాలు —ప్రతివాదులు.

ఇందువల్ల యావన్మందికి తెలియజేయుడ మేమనగా:- యీ నెంబరువాది ప్రతివాదులమీద ప్రోనోటుబాకీలు రాబట్టుకొను నిమిత్తము పై నెంబర్ను దావా వేసి యున్నాడు. గాన యిందునుగురించి ఎవరికైనా ఆక్షేపణలు వున్నయెడల 18-8-1953 తేది పగలు 11 గంటలకు కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకొనవలెను.

—రేబాల దశరథరామరెడ్డి, వాదిఅడ్వకేట్.

భలేభలే సిల్కులు

★ ★ ★

* మైసూరు సిల్కులు
* బెనారసు
* మైసూరు జార్జెట్
* బెంగుళూరు
* కొళ్ళయిగాల్ సిల్కులు
* టిష్యూ సిల్కులు
* బెంగాల్ సిల్కులు
* శిఫోన్ సిల్కులు
* ఫారిన్ జార్జెట్

అబ్బో! ఓయబ్బో!! అన్నీయున్నికాదు!

రాండి — కొనండి — ఆనందించండి.

లక్ష్మీ స్టోర్సు - నెల్లూరు

Edited, Printed and Published by N. Sree Rama Murthy, at the Zamin Ryot Power Press, 170, Thipparajuvari St., Nellore.